

รายงานผลการดำเนินการ
โครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข
พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕

โดย คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคม

รายงานผลการดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕

ที่ปรึกษา	เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า พระธรรมรัตนधारณี พระธรรมวัชรบัณฑิต ศ.ดร. นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ นายสิปปวัชร แก้วงาม	กรรมการมหาเถรสมาคม เลขานุการสมเด็จพระสังฆราชฯ ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ประธานอนุกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
-----------	---	--

คณะผู้จัดทำ	พระสุธีรัตนบัณฑิต รศ.ดร. พระมหาชุตีภัก อภินนโท คณะอนุกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้อำนวยการส่วนวางแผนและส่งเสริมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
-------------	---	--

ปีที่พิมพ์	พ.ศ. ๒๕๖๕
จำนวนที่พิมพ์	พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม
ปกและรูปเล่ม	พระมหาเกรียงศักดิ์ อินทปญโญ
จัดพิมพ์โดย	นิติธรรมการพิมพ์ ๗๖/๒๕๑-๓ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี โทร. ๐๒-๔๐๓-๔๕๖๗, ๐๒ ๔๔๙ ๒๕๒๕ E-mail: niti2512@hotmail.com

สนับสนุนการพิมพ์	โครงการพัฒนาเครือข่ายองค์กรสุขภาวะวิถีพุทธเชิงสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
------------------	--

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า
กรรมการมหาเถรสมาคม
ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคม

ลัมโมนีปรารภ

มหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบให้โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เป็นหนึ่งในงานปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา โดยมุ่งพัฒนาให้เรียบริ้อยร่มเย็น เป็นศูนย์การเรียนรู้และการพัฒนาจิตใจของประชาชน มีแผนการดำเนินงานเป็นระบบและระยะอย่างชัดเจน บัดนี้ถึงระยะซึ่งคณะสงฆ์ทั่วราชอาณาจักรมีการธุดะที่จะยังให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นอย่างครอบคลุมทุกวัดทั่วประเทศ

หัวใจของโครงการนี้คือกลไกการสร้างสายสัมพันธ์ความร่วมมือร่วมใจกันของวัด ชุมชน และภาคเครือข่ายในท้องถิ่นด้วยอุดมการณ์ร่วมกันคือศรัทธาปสาทะในบวรพระพุทธศาสนา และเจตจำนงให้วัดเป็นสถานสัปปายะ อำนวยสันติสุขแก่ผู้เข้ามาพึ่งพาบำบัดทุกข์และเสริมสร้างความสุขทั้งแก่กายและใจ อันจะนำไปสู่ความวัฒนาถาวรของชาติและสถาบันพระพุทธศาสนา ด้วยเหตุนี้ ทุกท่านทุกฝ่ายจึงจำเป็นต้องเพิ่มพูนสามัคคีธรรมให้บังเอิญงามไพบุลย์ขึ้นในใจตน ในชุมชน และในประเทศชาติ อันนับเป็นการน้อมนำพระสังฆราชาไชบายของเจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ที่ประทานไว้เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ดังพระโอวาทความตอนหนึ่งว่า

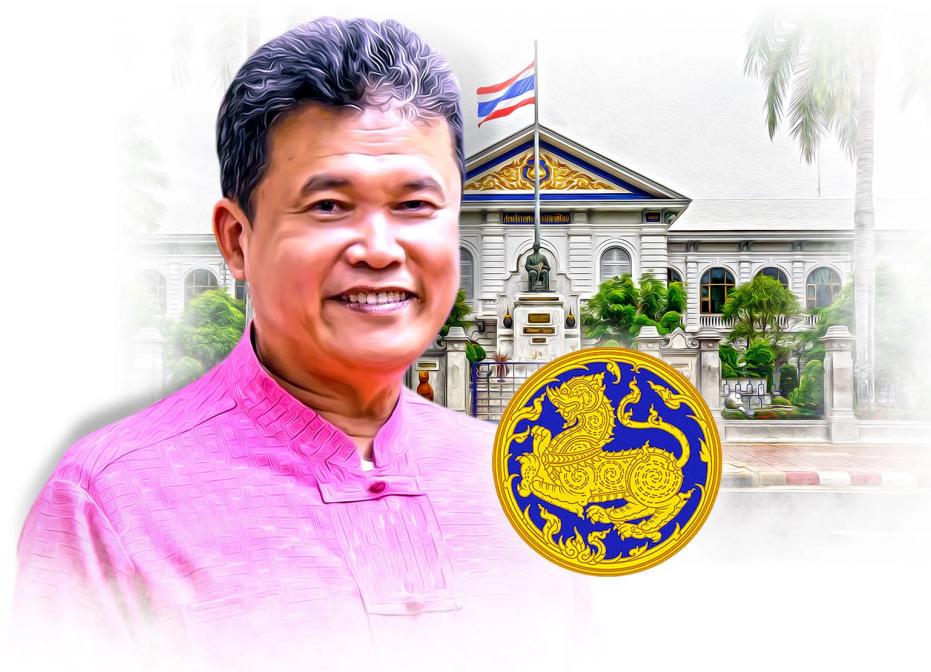
“ขอมอบภาชิตนี้ให้ท่านทั้งหลายไปปฏิบัติ ภาชิตนั้นเป็นภาษาบาลี คำว่า สพเพสั สงฆภูตานิ สามัคคี วุฑฒิสาธิกา ความพร้อมเพรียงแห่งชนผู้อยู่ร่วมกันเป็นหมู่ ยิ่งความเจริญวัฒนาถาวรให้สำเร็จ พุทธศาสนสุภาชิตนี้ใช้ได้ทุกกาลเวลา ทุกรัชสมัย จนในรัชสมัยรัชกาลปัจจุบันก็ทำได้ เราทั้งหลายในฐานะที่เป็นประชาชนชาวไทยสืบมา บางท่านก็หลายรัชกาล บางท่านก็สองรัชกาล บางท่านก็หนึ่งรัชกาล จงรักษาคำนี้ไว้ ความพร้อมเพรียงแห่งชนผู้อยู่ร่วมกันเป็นหมู่ ยิ่งความวุฑฒิสาธิกา ยิ่งความเจริญรุ่งเรืองให้สำเร็จได้ ขณะนี้เป็นที่ทราบอยู่แล้วว่าประเทศของเรา กำลังต้องการพัฒนา ต้องการให้ชาติของเรา ประเทศของเราพัฒนาเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ก็ขอให้ท่านทั้งหลายนำธรรมภาชิตนี้ไปนึกดู ไปคิดดู แล้วไปกระทำร่วมกับความปกติกาย ความปกติวาจา ความตั้งใจทำงานในสิ่งที่เรากระทำ และมีปัญญาควบคุมรวมอยู่ในนี้เสร็จหมด เพราะฉะนั้นหวังว่าท่านทั้งหลายคงจะเข้าใจ และยึดถือคำสอนของพระพุทธองค์ ในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชน เมื่อมีหลักศีล หลักสมาธิ หลักปัญญา และความสามัคคี ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ก็จะทรงอยู่ได้ตลอดกาลนาน”

ขออนุโมทนากุศลจริยาที่คณะสงฆ์และคณะอนุกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข พร้อมด้วยเครือข่ายการดำเนินการ เช่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พร้อมด้วยสาธุชนทุกภาคส่วนที่ได้ร่วมกันสนับสนุนโครงการนี้จนขึ้นสู่ปีที่ ๕ ด้วยเจตนาหมายมุ่งผดุงประโยชน์ของประเทศชาติและพระพุทธศาสนา ขอกุศลสมบัตินี้ จงเกื้อกูลให้ท่านทั้งหลายเจริญพร้อมด้วยสรรพกำลังในอันที่จะก่อปรกณียกิจเพื่อการสร้างให้เกิดความสุขมาสู่วัด ประชา และรัฐสืบไปตลอดกาล

(สมเด็จพระมหาธีรวงศ์)

กรรมการมหาเถรสมาคม

ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคม

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

คำนิยม

กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายเสริมสร้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มุ่งเน้นการขับเคลื่อนวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ตามแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมการปลูกฝังจิตสำนึกรักสามัคคีและส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว กระทรวงได้นำหลัก “บวร” มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดพลังในการพัฒนาที่เป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่าง บ้าน วัด รัฐ และส่งเสริมให้ผู้นำทางศาสนาทุกศาสนาในพื้นที่นั้นๆ ร่วมเป็นแกนนำในการพัฒนา เพื่อประโยชน์ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน เมื่อคณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคม ได้พัฒนาโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมไทยไม่ว่าจะเป็นโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ และโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข กระทรวงมหาดไทยจึงให้ความสำคัญและสนับสนุนอย่างเต็มที่ สำหรับโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข นับว่าเป็นโครงการสร้างที่สร้างประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะเป็นโครงการที่มุ่งเน้นการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในวัดและชุมชนตามหลัก ๕ส และหลักสปปายะ เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้งดงาม การเปิดพื้นที่ให้วัด ประชาชน และรัฐ ได้เรียนรู้และทำงานร่วมกัน ซึ่งมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายสำคัญคือ “วัดสวยด้วยความสุข” และ “การสร้างวัดในใจคน” โดยกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรมพัฒนาชุมชนและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการส่งเสริมจับคู่ร่วมกับวัดและชุมชน พร้อมทั้งการเสริมสร้างการมีจิตอาสาของประชาชนในการพัฒนาวัดและชุมชน อันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ขอกราบขอบพระคุณในเมตตาธรรมของเจ้าประคุณสมเด็จพระมหาวีรวงศ์ กรรมการมหาเถรสมาคม ประธานฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคม กราบขอบคุณพระคุณเจ้าและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องที่ได้สร้างสรรค์โครงการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมไทย โดยมีความเชื่อมั่นว่าการประสานพลัง “บวร” ที่มาจากความร่วมมือของทุกฝ่ายจักเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมให้มั่นคงและยั่งยืน

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

นายสมคิด จันทมฤก
อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

คำนิยม

โครงการ “วัด ประชา รัฐ สร้างสุข” มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบและส่งเสริมให้วัดเป็นพื้นที่ต้นแบบของการพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพ พื้นที่การเรียนรู้ พื้นที่ทางจิตใจและปัญญา โดยการบูรณาการแนวคิด ๕ ส หลักสัปปายะ ๗ และหลักความรับผิดชอบต่อสังคมสู่ประชาชน โดยมีวัดเป็นศูนย์กลาง รวมถึงสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาวัดและชุมชน และส่งเสริมให้ประชาชน ตื่นตัวเรื่องการช่วยเหลือสังคม การมีจิตอาสาความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อทำให้เกิดสังคมสุขภาวะและความยั่งยืน

การสนับสนุนพื้นที่วัดให้เป็น “ศูนย์กลางชุมชน” ได้แสดงบทบาทการพัฒนาคุณภาพคน ให้มีคุณภาพสมบูรณ์พร้อมทั้งกายและจิต โดยสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างชาวบ้าน กับพระผู้ทรงศีลและวัด เพื่อสร้างประสบการณ์ ชีวีปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อาศัยวัดเป็นสถานที่ที่สามารถให้คำตอบสำหรับโจทย์ปัญหาของประชาชนตามต้องการ ทั้งความรู้ ทักษะชีวิต และทักษะชีวิตฝึกจิตใจ ฝึกสมาธิ ปฏิบัติธรรม สร้างโอกาสให้คนได้พัฒนาตนเอง เพิ่มพูนศรัทธาคุณธรรม จริยธรรม เกิดความมั่นคงทางจิต เคารพตนเอง พึ่งพาตนเอง มีวิถีการดำรงตน เข้าใจอัตลักษณ์ของชุมชน ปรับตัวอยู่ร่วมกัน ผสมผสานทางวัฒนธรรมพร้อมทั้งเคารพและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างสมดุล

โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข มีคุณานุประโยชน์ ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชน ชุมชนอย่างยั่งยืน กรมการพัฒนาชุมชน พร้อมมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข โดยการนำ “พลัง บวร” ใช้เป็นหลักในการพัฒนา ใช้พลังความสามารถผู้นำและประชาชน นำหลักคิดแนวทางปฏิบัติที่ประกอบด้วยคุณธรรมทางศาสนา ที่ได้จากวัด รวมทั้งสร้างเยาวชนรุ่นใหม่ ในการรักษาภูมิปัญญาดั้งเดิม สร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อปัจจุบัน และสร้างเสริมภูมิคุ้มกันสู่อนาคต ให้เป็นความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อเป็นที่อยู่ร่วมกันของประชาชนอย่างผาสุกตลอดไป

นายสมคิด จันทมฤก
อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

นายลีปป์บวร แก้วงาม
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

คำนิยม

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงหรือแผน “ตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญคือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน กอปรกับมติมหาเถรสมาคมในคราวประชุมครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง “ขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา” มหาเถรสมาคมได้มีมติเห็นชอบ แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาตามที่คณะกรรมการประสานงานแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา (คปพ.) ได้ประสานงานและจัดทำแผนปฏิบัติการ ฯ ซึ่งด้านสาธารณูปการได้กำหนดให้ดำเนินโครงการวัดสร้างสุขด้วยแนวทาง ๕ส และมติมหาเถรสมาคมที่ ๓๔/๒๕๖๑ เรื่องขอความเห็นชอบดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข โดยมหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดำเนินโครงการดังกล่าว โดยใช้กลไก “สานพลังประชารัฐ” เป็นนโยบายในการขับเคลื่อนการพัฒนาดน และองค์กร โดยมีจุดเริ่มต้นจากความเข้มแข็งขององค์กร และคนในองค์กร ขยายสู่ชุมชน โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางผ่านกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ ด้วยหลักการโดยใช้เครื่องมือ ๕ส เข้ามาเป็นองค์ความรู้ขับเคลื่อน ความมีวินัยในตัวตน และการปรับสภาพวัดให้เป็นที่พึ่งของประชาชนทุกคนได้ ทั้งสุขภาวะทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางปัญญา และทางสังคม ด้วยหลักแนวคิด “ชุมชนเข้มแข็ง โดยมีวัดเป็นศูนย์กลาง” การสนับสนุนพัฒนาวัด ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และศูนย์กลางชุมชน ซึ่งกลยุทธ์ที่แข็งแกร่งสร้างความยั่งยืนได้ ด้วยการใช้กลยุทธ์การจับคู่กัน เป็น ๑ วัด ๑ องค์กร ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ขยายไปสู่วัดทั่วประเทศให้มากขึ้น

โครงการวัดกลางใจชุมชน โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างพระ ชุมชน ตัวแทนชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ให้เกิดความเข้มแข็ง อีกทั้งยังเป็นการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ รวมถึงกิจกรรมเชิงพุทธ โดยจะก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างวัดกับชุมชน ทำให้พระมีสุขภาพแข็งแรง วัดมีความมั่นคง ชุมชนมีความเข้มแข็ง และขยายผลการดำเนินสู่โครงการวัดพัฒนาตัวอย่างดีเด่น วัดพัฒนาตัวอย่าง และอุทยานการศึกษาในวัด โครงการวัดประชารัฐสร้างสุข คือ การทำชุมชนให้เข้มแข็ง โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางพัฒนาสุขภาวะทั้งด้านสุขภาวะทางกาย สุขภาวะทางจิต สุขภาวะทางสังคม และสุขภาวะ ทางปัญญาด้วยแนวทาง ๕ส ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในฐานะผู้สนับสนุนด้านนโยบายส่งเสริมให้วัดเข้าร่วมโครงการและอุดหนุนงบประมาณให้วัดต้นแบบประจำอำเภอทั่วประเทศ ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาวัดด้วยแนวทาง ๕ส ที่เกิดจากการร่วมมือกันของวัด ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ร่วมกันพัฒนาวัดเพื่อให้วัดเป็นศูนย์กลางชุมชนอันจะก่อให้เกิดความสุขร่วมกันอย่างมั่นคง และยั่งยืนต่อไป

นายสิปปบรร แก้วงาม

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

พระธรรมรัตนากรณ์
ประธานคณะอนุกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

คำนำ

โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เป็นหนึ่งใน ๑๔ โครงการของแผนปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา โดยฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคม มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการเพื่อพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่สัปปายะ เป็นแหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา และเป็นธรรมเนียมสถานอันเป็นความสงบทางจิตใจของพุทธศาสนิกชน โครงการนี้มีเป้าหมายสำคัญ คือ การส่งเสริมให้มีเกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมและองค์ความรู้ ๕๕ ไปสู่การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ การจัดการสิ่งแวดล้อม และรักษาความสะอาดภายในวัดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ และการพัฒนาการเรียนรู้ทางสังคมวิถีพุทธ รวมทั้งการมีจิตอาสาเพื่อการพัฒนาสังคม

คณะอนุกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ ได้ตั้งเป้าหมายให้เกิดการขยายเครือข่ายวัดที่เป็นสัปปายะให้ทั่วประเทศในระยะเวลา ๕ ปี จำนวน ๒๕,๐๐๐ วัด โดยมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สถาบันอาศรมศิลป์ สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขให้สัมฤทธิ์ผล รวมทั้งมีตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมในการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนา “คุณภาพสิ่งแวดล้อม” ของวัดและชุมชน

ในฐานะประธานอนุกรรมการโครงการฯ ขออนุมานา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คณะสงฆ์จังหวัดปทุมธานี และภาคีที่เกี่ยวข้องที่ได้ร่วมพัฒนาและสร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อความมั่นคงของประเทศชาติและพระพุทธศาสนา รวมทั้งการสร้าง ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมของชาติสืบต่อไป

พระธรรมรัตนภาณี

ประธานคณะอนุกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

บทสรุปผู้บริหาร

(Summary Executive)

นับตั้งแต่มหาเถรสมาคมให้มีการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาในปี ๒๕๖๐ คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของมหาเถรสมาคมและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการกิจกรรมและโครงการวิถีพุทธจำนวน ๑๔ โครงการ ซึ่งโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข เป็นโครงการของฝ่ายสาธารณูปการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้วัดเป็นสถานที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เหมาะสมกับการเรียนรู้และเป็นพื้นที่ต้นแบบของการพัฒนาทางกายภาพและจิตใจสู่วิถีแห่งอารยธรรมาภิบาล เพื่อส่งเสริมให้วัด ประชาชน และภาครัฐมีส่วนร่วมในการพัฒนาวัดและชุมชนบนฐานของความรับผิดชอบ ต่อสังคมวิถีพุทธ และเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะวิถีพุทธโดยการบูรณาการแนวคิด ๕ ส และหลักสัจปายะ ๗ ลงบริบท ผู้วัดและชุมชน โดยมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายสำคัญคือ “วัดสวยด้วยความสุข” และ “การสร้างวัดในใจคน” ผลการดำเนินการในระหว่างปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ พบว่า

๑. จำนวนวัดและประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า มีจำนวน ๒๒,๕๗๔ วัด จาก ๔๒,๔๖๙ วัดทั่วประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๕ แบ่งเป็นวัดที่เข้าสู่มาตรฐานจำนวน ๑๙,๖๓๒ วัด วัดสร้างมาตรฐานระดับดี ๒,๑๑๗ วัด ระดับสร้างมาตรฐานดีเด่น ๖๗๙ วัด และระดับดีเยี่ยมจำนวน ๑๔๖ วัด โดยมีวัดที่ได้รับทุนอุดหนุนกิจกรรมจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจำนวน ๒,๑๗๘ วัด ซึ่งเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดร้อยละ ๕๐ ของวัดทั่วประเทศภายในระยะเวลา ๕ ปี

๒. ภาควิชาความร่วมมือภาครัฐและเอกชน โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ใช้กลยุทธ์การจับคู่วัดและองค์กร ในการพัฒนาวัดและชุมชน โดยมีองค์กรที่ร่วมสนับสนุนโครงการประกอบด้วย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กรมอนามัย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จนเกิดขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขให้เกิดสัมฤทธิ์ผลคือวัดสวยด้วยความสุข โดยมีตัวแทนประชาชน องค์กรภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมโครงการจำนวน ๒,๗๐๘,๘๘๐ คน

๓. กิจกรรมและนวัตกรรมของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข โครงการได้พัฒนากิจกรรมวิถีพุทธที่สำคัญ คือ ๑) กิจกรรม ๕ ส ภายในวัด ๒) กิจกรรมวัดสวยด้วยความสุขตามหลักสัจปายะ ๓) กิจกรรมการจับคู่สู่การพัฒนา ๔) กิจกรรม CSR วิถีพุทธ ๕) กิจกรรมส่งเสริมจิตอาสาและและปัญญาวิถีพุทธ และ ๖) กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้วิถีพุทธ จนทำให้เกิดนำกิจกรรมดังกล่าวไปขยายผลสู่โรงเรียนและชุมชนทั่วประเทศ

๔. ชุดความรู้และสื่อสร้างสรรค์ คณะกรรมการโครงการที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาชุดความรู้จำนวน ๔ ชุดความรู้ และสื่อจำนวน ๒๖ สื่อสร้างสรรค์ ทำให้มีผู้ติดตามดาวน์โหลดข้อมูลและรับชมจำนวน ๒๔,๕๔๕ ครั้งในรอบปี ๒๕๖๔ นอกจากนี้ยังมีชุดความรู้และสื่ออื่น ๆ ที่ประชาชนเผยแพร่จำนวนมาก

๕. การขยายผลสู่กิจกรรมการพัฒนาชุมชน ภาควิชาความร่วมมือ เช่น กรมพัฒนาชุมชน ได้มีการขยายผลการ ดำเนินการไปสู่การปลูกผักสวนครัวจากวัดสู่ชุมชนตามหลัก “บวร “ และการทอดผ้าป่าพันธุ์ผัก จำนวน ๑,๑๑๔ ชุมชน การส่งเสริมการพัฒนาจิตอาสาและปัญญา โดยนำหลัก ๕ ส (สะอาด สะดวก สะอาด สร้างมาตรฐานและ สร้างวินัย) และหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเป็นแบบอย่างการปฏิบัติสู่ชุมชนดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน ๔,๔๒๑ แห่ง การสานพลังพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมความรู้คู่คุณธรรม การจัดกิจกรรมสนับสนุนจิตอาสาพัฒนา วัดให้เป็นสถานที่สัจปายะ เกิดจิตสำนึกและอาสาพัฒนาวัดและชุมชนขยายการดำเนินการให้ต่อเนื่องตามโครงการฯ ผ่านกิจกรรม “หน้าบ้านน่ามอง ในบ้านน่าอยู่ คนอยู่ในบ้านน่ารัก ล้อมรั้วด้วยผักสวนครัว สานพลังพัฒนา อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน” รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โดยให้ชุมชนต้นแบบนำไปขยายผลสู่ครัวเรือน ชุมชน ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืนตามเป้าหมาย

สารบัญ

	หน้า
ลัมโบทนียปรารภ.....	ก
คำนิยม.....	ข
คำนำ.....	ค
บทสรุปผู้บริหาร.....	ญ
สารบัญ.....	ฎ
๑. ความเป็นมาของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข.....	๑
๒. มติมหาเถรสมาคมที่เกี่ยวข้องกับโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข.....	๕
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข.....	๘
๔. พันธกิจของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข.....	๙
๕. หลักการทำงานโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข.....	๑๑
๖. แนวปฏิบัติโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข (๓-๕-๗-๙ สู่ความยั่งยืน).....	๑๕
๗. เกณฑ์และตัวชี้วัดการประเมินผลโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข.....	๑๙
๘. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข.....	๒๓
๙. ผลการดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕.....	๒๗
๙.๑ วัดที่เข้าร่วมโครงการและวัดที่ได้รับทุนอุดหนุนกิจกรรมดำเนินการ.....	๒๘
๙.๒ จำนวนชุดความรู้และสื่อสร้างสรรค์โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข.....	๓๐
๙.๓ การขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข.....	๓๒
๙.๔ กิจกรรมและนวัตกรรมสร้างสรรค์.....	๓๖
๑๐ ผลการดำเนินการของภาคีความร่วมมือ.....	๓๙
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.....	๔๐
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).....	๔๒
- กรมการพัฒนาชุมชน.....	๔๔
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.....	๔๖
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย..	๔๘
๑๑. วัดต้นแบบวัด ประชา รัฐ สร้างสุข.....	๕๑
ภาคผนวก.....	๖๑

๑. ความเป็นมาของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

ความเป็นมาของโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข

สังคมไทยเป็นสังคมที่ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนา มาแต่ครั้งโบราณกาล คนไทยส่วนใหญ่ นับถือพระพุทธศาสนา ได้รับการหล่อหลอมด้วยหลักธรรมคำสอนและวิถีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา วิถีชีวิตของคนไทยจึงมีความสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับพระพุทธศาสนา แต่เมื่อสังคมโลกเปิดกว้างขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีและวัฒนธรรม ส่งผลให้สังคมไทยเข้าไปสู่กระแสแห่งยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งมีผลทั้งทางบวกและทางลบ ทำให้สังคมไทยต้องเผชิญกับภาวะวิกฤติในหลายด้าน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและด้านสิ่งแวดล้อม จากภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อกิจการพระพุทธศาสนาทั้งทางตรงและทางอ้อม แม้ว่าหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาจะเป็นสัจธรรม ทนสมัย แต่การปรับตัวที่ล่าช้าขององค์กรทางพระพุทธศาสนาและ

บุคลากรทางศาสนาเป็นเหตุนำมาซึ่งวิกฤติศรัทธา ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของพระพุทธศาสนาสังคมไทย ทำให้เกิดการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา เพื่อให้พระพุทธศาสนาเป็นที่พึ่งทางจิตใจและเป็นหลักในการดำเนินชีวิตได้อย่างแท้จริง

ต่อมามหาเถรสมาคมและรัฐบาลได้เห็นชอบร่วมกันในการอนุมัติแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ระยะ ๕ ปี และ ๒๐ ปี ซึ่งเกิดจากการระดมความคิด ถกแถลงและเห็นชอบร่วมกันของคณะสงฆ์ทั่วทุกภูมิภาคตามมติมหาเถรสมาคมในการประชุม

ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ (มติที่ ๑๐๖/๒๕๕๙) และในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ที่มีมติเห็นชอบแผนแม่บทการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “พุทธศาสน์มั่นคง ดำรงศีลธรรม นำสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน” อันเป็นการดำเนินตามแผนยุทธศาสตร์ชาติที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” อย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด คณะกรรมการประสานงานแผนยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา (คปพ.) จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ซึ่งมีโครงการเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน ๑๔ โครงการ เช่น โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่สังคมโครงการยกระดับหมู่บ้านรักษาศีล ๕ โครงการวิปัสสนากรรมฐานเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข โครงการสาธารณสุขสงเคราะห์เพื่อสังคม เป็นต้น

“โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข” มีหลักการพื้นฐานที่ว่า วิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทย มีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นเสาหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพใจ วัดจึงถือเป็นสถานที่สำคัญต่อวิถีชีวิตคนไทย ต่อมาวัดกลายเป็นสถานที่ผู้คนในทุกระดับมาใช้

จนทำให้วัดกลายเป็นสถานที่ที่มีสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ขาดการวางระบบการจัดการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับวัด รวมทั้งการจัดการสิ่งแวดล้อมและขยะภายในวัดที่ไม่เป็นระบบ จึงจำเป็นต้องมีการยกระดับการจัดการเพื่อการพัฒนาวัดและชุมชนให้มีระบบการพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่สัปปายะและการเรียนรู้อย่างยั่งยืน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ศูนย์กลางชุมชน และเป็นศูนย์กลางพัฒนาสุขภาพ ด้วยแนวทาง ๕ ส และหลักสัปปายะ ๗ ที่ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

๒. มติมหาเถรสมาคมที่เกี่ยวข้องกับโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข

มติมหาเถรสมาคมที่เกี่ยวข้องกับโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข

คณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคมได้มีมติเกี่ยวกับโครงการวัด
ประชา รัฐ สร้างสุข ดังนี้

๑. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๐๒/๒๕๖๑ มติที่
๓๔/๒๕๖๒ เรื่อง ขอความเห็นชอบการดำเนินโครงการ
วัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในการประชุมมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ เพื่อ
สนับสนุนการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และ
ศูนย์กลางชุมชน โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขมีสาระ
สำคัญในการทำชุมชนให้เข้มแข็ง โดยมีวัดเป็นศูนย์กลาง
พัฒนาสุขภาวะด้วยแนวทาง ๕ ส ที่ทุกภาคส่วนมีส่วน
ซึ่งได้ดำเนินการมาแล้ว ๒ ระยะ ได้แก่ ระยะที่ ๑ (ปี
๒๕๕๔) เป็นการดำเนินการในวัดนำร่อง จำนวน ๔ วัด
ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในระยะที่ ๒ (ปี
๒๕๕๖) เป็นการดำเนินการแก้วัดนำร่อง จำนวน ๑๐๐
วัดทั่วประเทศ ในปี ๒๕๖๐ โครงการวัดสร้างสุขได้ดำเนิน
การมาถึงระยะที่ ๓ ในชื่อโครงการ “วัด ประชา รัฐ สร้าง
สุข” โดยเป็นการขยายผลโครงการไปสู่วัดทั่วประเทศ ซึ่ง
มีเป้าหมายในการสร้างการรับรู้แก่วัดทุกวัด และให้วัด
สมัครเข้าร่วมโครงการ รวมถึงลงมือปฏิบัติจำนวน
๑,๕๐๐ วัด ระยะเวลาดำเนินการทั้งหมด ๓ ปี ซึ่ง
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้จัดประชุมได้
ประชุมร่วมกับสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย - ญี่ปุ่น)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
(สสส.) ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบแบ่งแนวทางการ
ทำงานเป็น ๒ ด้าน คือ ด้านการสร้างการรับรู้และการ
สื่อสารกับวัด รวมทั้งด้านปฏิบัติทางแนวทางขับเคลื่อน
โครงการ เพื่อประสานเจ้าคณะจังหวัดแต่งตั้งคณะ

กรรมการพิจารณาคัดเลือกวัดเข้าร่วมโครงการและจัด
ประชุมทำความเข้าใจแก่สำนักงานพระพุทธศาสนา
จังหวัดเพื่อให้ทราบถึงนโยบายการดำเนินโครงการ

๒. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๑ มติที่
๓๒๐/๒๕๖๑ เรื่อง ขอความเห็นชอบแนวทางการดำเนิน
โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข สู่การปฏิบัติระดับ
จังหวัด ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๑
เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ หลังจากที่สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้กำหนดจัดพิธีลงนามใน
บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือดำเนินการโครงการ
วัด ประชา รัฐ สร้างสุข เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม

๒๕๖๑ ณ หอประชุมพุทธมณฑล ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม และได้เชิญองค์กรเครือข่าย ประกอบด้วย มหาเถรสมาคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ (MOU) ด้วยแล้ว เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงเห็นควรนำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางการดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข สู่การปฏิบัติระดับจังหวัดและให้เจ้าคณะจังหวัดและสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนำสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

๓. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ มติที่ ๔๓๐/๒๕๖๑ เรื่อง โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข : พัฒนาวัดตามแนวทาง ๕ส ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยมีสาระสำคัญ คือ ตามที่ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ของมหาเถรสมาคมกับหน่วยงานต่าง ๆ นั้น ทางอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือเพื่อแสดงความร่วมมือดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เพื่อพัฒนาวัดตามแนวทาง ๕ส ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม

เพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ และกิจกรรมเชิงพุทธที่จะก่อให้เกิดความเชื่อมโยงและสัมพันธ์ภาพที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างวัดกับชุมชนทำให้พระสงฆ์มีสุขภาพแข็งแรง วัดมีความมั่นคง ชุมชนมีความเข้มแข็ง โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งความคืบหน้าการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลง (MOU) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข : พัฒนาวัดตามแนวทาง ๕ส ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว รวมทั้งได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข : พัฒนาวัดตามแนวทาง ๕ส ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและได้จัดส่ง

คู่มือดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามโครงการสืบต่อไปจากมติมหาเถรสมาคมดังกล่าว เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาวีรวงศ์ กรรมการมหาเถรสมาคมและประธานฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคม จึงได้ลงนามแต่งตั้งคณะอนุกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ทั้งในระดับประเทศและระดับหนต่างๆ ของคณะสงฆ์ เพื่อขับเคลื่อนโครงการ โดยมีพระธรรมรัตนากรณี เจ้าอาวาสวัดเขตเขียน จังหวัดปทุมธานี เป็นประธานอนุกรรมการโครงการฯ และเริ่มมีการประชุมสัมมนาเพื่อขับเคลื่อนโครงการเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๓. วัตถุประสงค์ ของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

๑. เพื่อส่งเสริมให้วัดเป็นสถานที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เหมาะสมกับการเรียนรู้ และเป็นพื้นที่ต้นแบบของการพัฒนาทางกายภาพและจิตใจสู่วิถีแห่งอารยสถาปัตยกรรม
๒. เพื่อส่งเสริมให้วัด ประชาชน และภาครัฐมีส่วนร่วมในการพัฒนาวัดและชุมชน บนฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมวิถีพุทธ
๓. เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะวิถีพุทธโดยการบูรณาการแนวคิด ๕ ส และหลักสี่ปายะ ๗ ลงบริบทสู่วัดและชุมชน
๔. เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลและองค์ความรู้ในการพัฒนาวัดและชุมชน รวมทั้งการเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน

๔. พันธกิจ ของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

๑. การพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพของวัดและชุมชนให้สะอาด รมรื่น สวยงามเป็นสถานที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ (พื้นที่สัปปายะ)

๒. การพัฒนาพื้นที่ทางสังคมและการเรียนรู้ของวัดและชุมชนด้วย วิถีวัฒนธรรมเชิงพุทธ

๓. การพัฒนาพื้นที่จิตใจและปัญญาของวัดและชุมชนตามแนว พระพุทธศาสนาโดยมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายสำคัญคือ “วัดสวยด้วยความ สุข” และ “การสร้างวัดในใจคน”

สะดวก

๕. หลักการทำงานโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข

หลักการงานโครงการ วัด ประชา รัฐสร้างสุข

โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรม (หลักสี่ปายะ) กระบวนการตามหลัก ๕ ส และความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นหลักการสำคัญในการพัฒนากิจกรรมและพื้นที่ทางกายภาพของวัด โดยมีหลักการงานที่สำคัญ ได้แก่

๑. การจัดการพื้นที่ทางกายภาพของวัด มุ่งการจัดการพื้นที่ทางกายภาพของวัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ตั้งแต่การออกแบบผังแม่บท และการปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อฟื้นฟูความศักดิ์สิทธิ์ และความศรัทธาในพื้นที่ของวัด รวมถึงการจัดการสิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่และโครงสร้างพื้นฐานของวัดเพื่อให้วัดเป็นสถานที่ร่มรื่น สวยงาม เป็นสถานที่สี่ปายะ โดยมีการดำเนินการดังนี้

๑) การออกแบบผังแม่บท จัดทำแผนพัฒนากายภาพของวัด เพื่อให้วัดมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่และอาคารอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการวางแผนและออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสม

๒) การออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์และการจัดการพื้นที่สีเขียว-พื้นที่สาธารณะ ลานจอดรถ โดยมุ่งเน้นการจัดการพื้นที่ทางกายภาพของวัดให้มีพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนและเป็นพื้นที่ทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เพิ่มพื้นที่สีเขียวของวัดให้เป็นสถานที่เรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา

๓) การออกแบบและการจัดการอาคารอนุรักษ์-สถาปัตยกรรม ให้มีการจัดการเพื่ออนุรักษ์อาคารอนุรักษ์ สถาปัตยกรรมของวัดเพื่อทรงไว้ซึ่งคุณค่าของอาคารแบบดั้งเดิม โดยมีการออกแบบการปรับปรุง การใช้เทคนิคและกระบวนการอนุรักษ์ตามแนวคิดของอาคารแต่ละยุคสมัย

๔) การปรับปรุงวิธีการบริหารจัดการการก่อสร้างภายในวัด เพื่อการปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามผังแม่บทอย่างเป็นรูปธรรม

๕) การจัดการขยะ ของเสีย น้ำเสีย ห้องน้ำและบริเวณที่สกปรก โดยให้วัดและชุมชนได้มีการพัฒนาระบบการจัดการขยะของเสียและน้ำเสียภายในวัดและชุมชน มีการคัด

แยกขยะ ของเสีย การมีถังหรือภาชนะรองรับการทิ้งขยะของคนที่เข้ามาในวัดและพระภิกษุ-สามเณร

๖) การจัดการพื้นที่บ้ำเพ็ญกุล เช่น อุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ หรือพื้นที่ประกอบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ให้มีความสะอาด เหมาะสมต่อการบ้ำเพ็ญกุล ให้มีความเรียบง่ายเพื่อปลูกฝังศรัทธาและสร้างปัญญาตามหลักพระพุทธศาสนา

๗) การจัดการด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม ให้วัดและชุมชนมีการจัดการเพื่อประหยัดพลังงาน ลดการใช้ขยะและมีการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลัก ๕ส และ 3R เป็นต้น

๒. การจัดการพื้นที่ทางสังคมและการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของวัดและชุมชน มุ่งให้วัดและชุมชนได้มีการจัดการพื้นที่ทางสังคมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และกิจกรรมเชิงพุทธที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายในวัด โดยพัฒนากิจกรรมทางสังคมวิถีพุทธ เช่น

๑) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิถีพุทธ เช่น การส่งเสริมจิตอาสาของคนในชุมชน การจัดการพื้นที่ส่งเสริมสุขภาวะเป็นลานวัด ลานกีฬา ลานวัฒนธรรม ลานกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด เป็นต้น

๒) การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม เช่น การส่งเสริมประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง และประเพณีของแต่ละชุมชน

๓) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในวัดและชุมชน เช่น การจัดการสวนพุทธธรรม-สวนสมุนไพร-สวนสุขภาพ ให้วัดที่มีความพร้อมมีการจัดการสวนพุทธธรรมหรือสวนสมุนไพร สถานที่บริการสุขภาพ เพื่อให้เป็นที่เรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาและภูมิปัญญาด้านสุขภาพ รวมทั้งการสร้างควมสงบให้กับบุคคลที่เข้ามาเรียนรู้ภายในวัดตามหลักพุทธธรรม

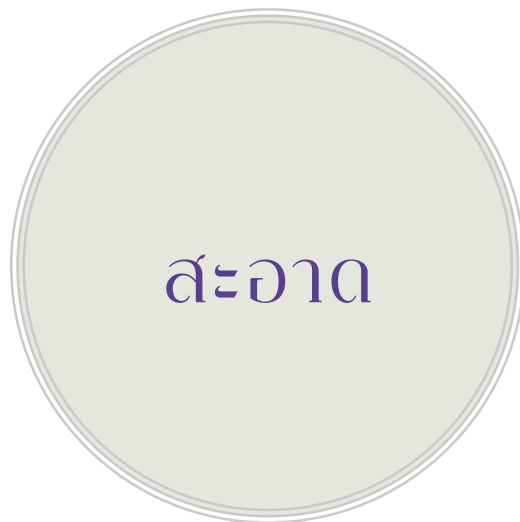
๓. การจัดการพื้นที่ทางจิตวิญญาณและปัญญา เพื่อให้วัดเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมและการพัฒนาทางจิตวิญญาณและปัญญา มุ่งการจัดให้พื้นที่ของวัด เช่น อุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ เป็นสถานที่แสดงธรรมเทศนา บรรยายธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้วิถีพุทธและการพัฒนาจิตใจและปัญญา เช่น

๑) การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านจิตใจและปัญญา เช่น การไหว้พระสวดมนต์ บรรยายธรรมประจำวันพระและวันสำคัญทางศาสนา

๒) ส่งเสริมการเจริญวิปัสสนากรรมฐานที่เหมาะสมกับบุคคลและช่วงเวลาของวัด

๓) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านจิตวิญญาณ เช่น การจัดนิทรรศการพุทธศิลป์ โรงมหรสพทางวิญญาณ เพื่อการเรียนรู้ในวิถีพุทธ

๔) การจัดให้มีพื้นที่การเรียนรู้ทางจิตใจและปัญญาผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น

เสถียร

๖. แนวปฏิบัติโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข(หลัก ๓-๕-๗-๙ สู่ความยั่งยืน)

แนวปฏิบัติโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข (หลัก ๓-๕-๗-๙ ลู่ความยั่งยืน)

โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ได้นำหลัก ๕ ส และหลักสัปปายะ ๗ ลงสู่บริบทของวัดและชุมชนเพื่อส่งเสริมให้วัดเป็นพื้นที่ต้นแบบของการพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพ พื้นที่การเรียนรู้ พื้นที่ทางจิตใจและปัญญา และเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคมทำให้เกิดสังคมสุขภาวะและความยั่งยืน โดยมีเป้าหมายสำคัญให้ “วัดสวยด้วยความสุข” และ “การสร้างวัดในใจคน” โดยมีแนวปฏิบัติของโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข มีดังนี้

๓ พันธกิจ

โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพของวัดและชุมชนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นสถานที่สัปปายะเหมาะสมกับการเรียนรู้โดยมีหลักการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมตามหลัก ๕ ส การพัฒนาพื้นที่ทางสังคมและการเรียนรู้ และการพัฒนาพื้นที่จิตใจและปัญญาของวัดตามพันธกิจของโครงการ ได้แก่

- ๑) การพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพของวัดและชุมชนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นสถานที่สัปปายะ
- ๒) การพัฒนาพื้นที่ทางสังคมและการเรียนรู้ของวัดและชุมชนด้วยวิถีวัฒนธรรมเชิงพุทธ
- ๓) การพัฒนาพื้นที่จิตใจและปัญญาของวัดและชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนา

๕ เครื่องมือการทำงาน (5ส)

โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ใช้เครื่องมือ ๕ ส เพื่อสร้างสัปปายะสู่วัดและชุมชน หากวัดและชุมชนมีการใช้หลัก ๕ ส อย่างต่อเนื่องจะทำให้วัดมีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม และเป็นการสร้างสุขลักษณะและนิสัยของประชาชน เพื่อให้เกิดรูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนประกอบด้วย

- ๑) สะสาง
- ๒) สะดวก
- ๓) สะอาด
- ๔) สร้างมาตรฐาน
- ๕) สร้างวินัย

๗ ขั้นตอนการดำเนินการ

โครงการได้กำหนดขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินงานเพื่อสร้างสัปปายะสู่วัดสวยด้วยความสุข โดยมีขั้นตอนและกิจกรรม ๗ ประการ ได้แก่

- ๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการฯ
- ๒) การประกาศนโยบายของโครงการ
- ๓) การอบรมให้ความรู้เรื่อง ๕ ส การพัฒนาวัดและชุมชน
- ๔) การสำรวจพื้นที่ จัดทำแผนผังวัด และวิเคราะห์พื้นที่เพื่อการพัฒนา
- ๕) จัดทำแผนปรับปรุงพัฒนาพื้นที่วัดและผังบริเวณ
- ๖) ลงมือปฏิบัติ (Big Cleaning Day)
- ๗) สรุปผลการดำเนินงาน

๙ แนวปฏิบัติการพัฒนาพื้นที่

เพื่อพัฒนาพื้นที่วัดอย่างเป็นรูปธรรม โครงการจึงกำหนดแนวปฏิบัติในการพัฒนาพื้นที่ภายในวัด ๙ พื้นที่ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม คือ

- ๑) ป้ายชื่อวัด บริเวณหน้าวัด และแผนผังวัดโดยสังเขป
- ๒) การจัดการจราจร ป้ายจราจร และที่จอดรถ
- ๓) การจัดระบบคลังวัสดุสงฆ์ และการควบคุมการเบิก-จ่ายสิ่งของ
- ๔) ห้องน้ำ
- ๕) การจัดการขยะ
- ๖) สภาพแวดล้อมทั่วไป ได้แก่ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่เปิดโล่ง การจัดการพื้นที่สีเขียวภายในวัด เป็นต้น
- ๗) ระบบไฟฟ้าและการป้องกันอัคคีภัย
- ๘) โรงครัว
- ๙) การสุขาภิบาลอาคารเสนาสนะต่างๆ ภายในวัด

สร้าง มาตรฐาน

๗. เถนทีและตัวชี้วัดการประเมินโครงการ วัด ประชา รัฎฐ์ สร้างสุข

เกณฑ์และตัวชี้วัดการประเมินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

การติดตามและประเมินผลการดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขนั้น คณะอนุกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข และภาคีที่เกี่ยวข้องได้กำหนดหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินการไว้เป็น ๕ หมวด เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ และการนำหลักเกณฑ์ไปประเมินผลการดำเนินการของวัด ดังนี้

หมวดการประเมินโครงการ	กิจกรรมการติดตามและประเมินผล
๑. หมวดการบริหารจัดการโครงการ	๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการ (คณะกรรมการ ๕ ส) ๒) การประกาศนโยบาย ๓) การอบรมให้ความรู้ตามหลัก ๕ ส เพื่อสร้างวัดสวยด้วยความสุข ๔) การสำรวจพื้นที่ จัดทำแผนผังวัด และวิเคราะห์พื้นที่เพื่อการพัฒนา ๕) จัดทำแผนปรับปรุงภายในวัด ๖) ลงมือปฏิบัติ (Big Cleaning Day) ๗) สรุปผลการดำเนินงาน
๒. หมวดการพัฒนาพื้นที่ภายในวัด ๙ แห่ง	๑) ป้ายชื่อวัด บริเวณหน้าวัด และแผนผังวัดโดยสังเขป ๒) การจัดการจราจร ป้ายจราจร และที่จอดรถ ๓) การจัดระบบคลังวัสดุสงฆ์ และการควบคุมการเบิก-จ่ายสิ่งของ ๔) ห้องน้ำ ๕) การจัดการขยะ ๖) สภาพแวดล้อมพื้นที่เปิดโล่งภายในวัด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย ๗) ระบบไฟฟ้าและการป้องกันอัคคีภัย ๘) โรงครัว ๙) การสุขาภิบาลอาคารเสนาสนะต่างๆ ภายในวัด

๓.หมวดการส่งเสริมสุขภาพและการจัดการสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none">๑. การพัฒนาระบบการสื่อสารและพัฒนาฐานข้อมูลสุขภาพของพระสงฆ์สามเณร และผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับวัดและชุมชน๒. การพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ครอบคลุมตามหลัก ๕ ส๓. การส่งเสริมกิจกรรมการดูแลสุขภาพกายสุขภาพใจและอนามัยสิ่งแวดล้อมภายในวัด เช่น การตรวจสุขภาพประจำปี การปรับปรุงสิ่งก่อกำเนิดผลกระทบต่อสุขภาพ เป็นต้น๔. การจัดการสถานที่และกิจกรรมที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ เช่น มีตู้ยาสามัญประจำวัด ห้องพยาบาล และมีการส่งเสริมกิจกรรมสุขภาพ เช่น ให้อาบน้ำ สรงน้ำ สวดมนต์ บูชา บูหรี๕. การพัฒนาวัดให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ วัฒนธรรม ประเพณี และการจัดการสิ่งแวดล้อม
๔.หมวดการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม	<ol style="list-style-type: none">๑. การพัฒนาระบบข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ พุทธศิลปกรรมภายในวัด เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานของวัดและชุมชน๒. การออกแบบและปรับปรุงภูมิสถาปัตยกรรมผังบริเวณพื้นที่โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ พุทธศิลปกรรมให้สอดคล้องกับประโยชน์การใช้สอยและสุนทรียภาพ๓. การอนุรักษ์ บูรณปฏิสังขรณ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ พุทธศิลปกรรมภายในวัดที่เหมาะสม๔. การส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ พุทธศิลปกรรมภายในวัด๕. การพัฒนาวัดให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๕.หมวดการจัดการพื้นที่จิตใจและปัญญา	<ol style="list-style-type: none">๑) การจัดให้พื้นที่ของวัด เช่น อุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ เป็นสถานที่ส่งเสริมการเรียนรู้วิถีพุทธ๒) การพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนววัฒนธรรม ประเพณีทางพระพุทธศาสนา๓) การพัฒนากิจกรรมและการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมตามแนวพระพุทธศาสนา๔) การจัดกิจกรรมไหว้พระ สวดมนต์ บรรยายธรรม ปาฐกถาธรรมประจำวันพระ หรือวันอาทิตย์ และวันสำคัญทางศาสนา๕) ส่งเสริมการเจริญวิปัสสนากรรมฐานให้กับประชาชน

๘. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

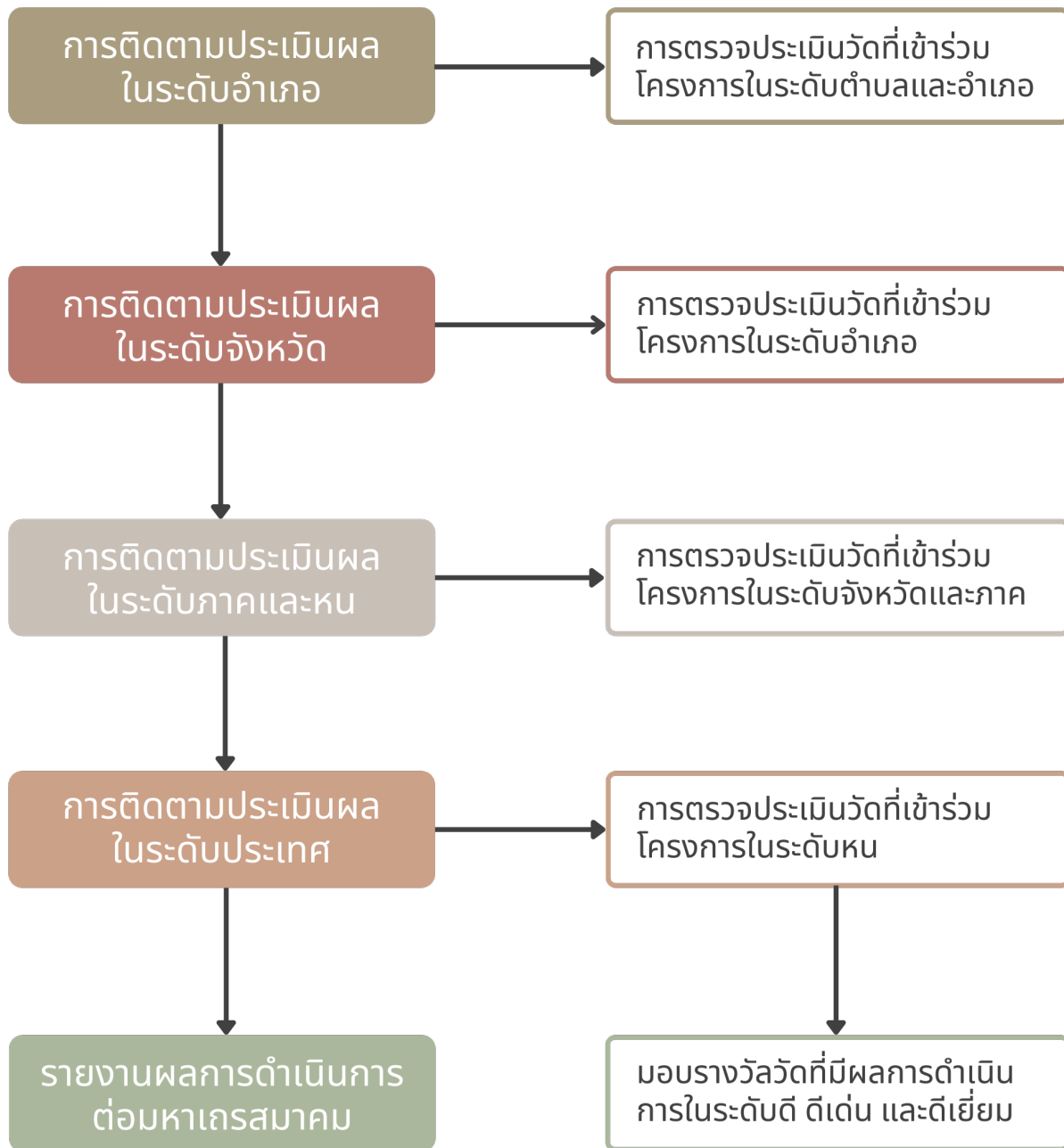
ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

เพื่อให้โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ คือ “การสร้างวัดสวยด้วยความสุข” ดังนั้น คณะกรรมการและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องจึงกำหนดรูปแบบการติดตาม ประเมินผลการดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ดังนี้

- ๑) วัดที่เข้าร่วมโครงการฯ ดำเนินการตามหลัก ๓-๕-๗-๙ และพัฒนา กิจกรรมพื้นที่ของวัด
- ๒) จัดทำฐานข้อมูลโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ของวัดตามคู่มือ แนวปฏิบัติ เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข
- ๓) กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและ กิจกรรมที่กำหนดไว้
- ๔) จัดทำรายงานและส่งให้คณะสงฆ์และหน่วยงานเกี่ยวข้องตามลำดับชั้น

วัดสวย
ด้วย
ความสุข

๔. ผลการดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕

ผลการดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕

ผลการดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขในระยะที่ ๑ ตามแผนยุทธศาสตร์โครงการวัด ประชา รัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ มีดังต่อไปนี้

๙.๑ วัดที่เข้าร่วมโครงการและวัดที่ได้รับทุนอุดหนุนกิจกรรมดำเนินการ

๙.๑.๑ จำนวนวัดที่เข้าร่วมโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

วัดที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๒,๕๗๔ วัด จากจำนวน ๔๒,๔๖๙ วัด คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๕

ของวัดทั่วประเทศ (ข้อมูลจากเว็บไซต์โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข www.Wat3579.com)

๕๓.๑๕%

**วัดที่เข้าร่วมโครงการ
จำนวน ๒๒,๕๗๔ วัด**

**จากจำนวนวัดทั้งหมด
๔๒,๔๖๙ วัด**

ลำดับขั้นกิจกรรม ของโครงการ	จำนวนวัด	จำนวนประชาชน เข้าร่วมกิจกรรม
วัดมุ่งสร้างมาตรฐาน	๑๙,๖๓๒	๒,๓๕๕,๘๘๐
วัดสร้างมาตรฐานระดับดี	๒,๑๑๗	๒๕๕,๐๕๐
วัดสร้างมาตรฐานระดับดีเด่น	๖๗๙	๘๑,๔๘๐
วัดสร้างมาตรฐาน ระดับดีเยี่ยม	๑๔๖	๑๗,๕๒๐
รวม	๒๒,๕๗๔	๒,๗๐๘,๘๘๐ คน (เฉลี่ย ๑๒๐ /วัด)

๙.๑.๒ จำนวนวัดที่ได้รับทุนอุดหนุนกิจกรรมโครงการจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท จากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ปีงบประมาณ	จำนวนวัด	หมายเหตุ
๒๕๖๒	๒๔๕	วัดนาร่อง
๒๕๖๓	๘๗๘	อำเภอละ ๑ วัด
๒๕๖๔	๘๐๐	คณะสงฆ์จังหวัดคัดเลือก
๒๕๖๕	๔๐๐	คณะสงฆ์จังหวัดคัดเลือก
รวม	๒,๑๒๓	

๙.๒ จำนวนชุดความรู้และสื่อสร้างสรรค์โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

๙.๒.๑ ชุดความรู้และแผนยุทธศาสตร์ของโครงการ จำนวน ๔ ชุด

๑. แผนยุทธศาสตร์โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข
๒. คู่มือโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข (ฉบับเต็ม)
๓. คู่มือโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข (ฉบับย่อ)
๔. วารสารโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

๙.๒.๒ จำนวนสื่อสร้างสรรค์ของโครงการจำนวน ๒๖ สื่อ

โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข และภาคีที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาสื่อสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมและการปฏิบัติการตามหลักของโครงการที่ปรากฏในเว็บไซต์ของโครงการจำนวน ๒๖ สื่อและของวัดต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการอีกจำนวนมาก เช่น

๑) <https://www.youtube.com/watch?v=tHN3LgTtNw4>

๒) <https://www.youtube.com/watch?v=yrZ1ffy7eko>

๓) <https://www.youtube.com/watch?v=sdOL2WkuT8Q>

๔) <https://www.youtube.com/watch?v=-K04fgHQytc>

๕) <https://www.youtube.com/watch?v=qlfZpGkTvdc>

จำนวนผู้รับชมจากการถ่ายทอดสดผ่านเฟสบุ๊ก (Facebook) ของโครงการในการประชุมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขในระดับหน ๔ หนในช่วงปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒๔,๕๔๕ ครั้ง

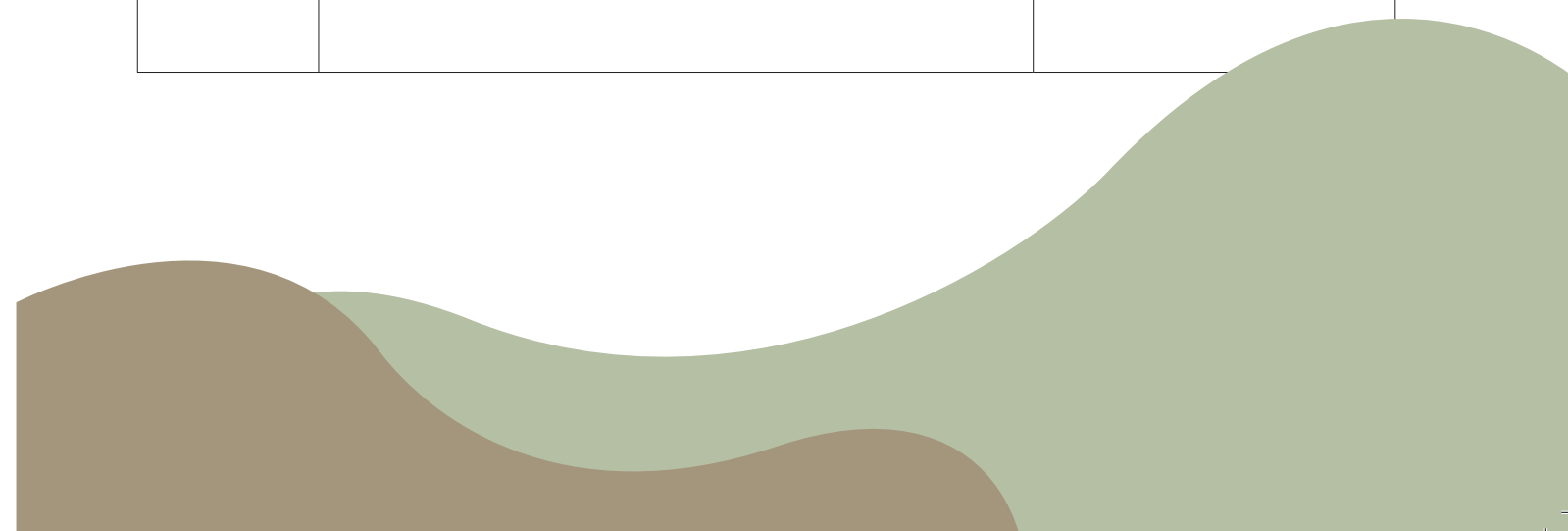
๙.๓ การขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

ในช่วงระยะเวลาปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีรวงศ์ ในฐานะองค์ประธานฝ่ายสาธารณูปการและประธานอำนวยการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข และพระธรรมรัตนากรณประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขทั้งในระดับส่วนกลางและระดับหนได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการวัดประชา รัฐ สร้างสุข ดังนี้

ปีงบประมาณ	กิจกรรมสำคัญ	ผลลัพธ์
๒๕๖๑	<p>๑. การกำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ มหาเถรสมาคมมีมติที่ ๓๔/๒๕๖๑ เรื่อง ขอความเห็นชอบการดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ ดังนั้น คณะสงฆ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงได้กำหนดแนวนโยบายและยุทธศาสตร์โครงการวัดประชา รัฐ สร้างสุข โดยมีสาระสำคัญเพื่อสร้างให้เป็นพื้นที่สัปปายะและสร้างชุมชนให้เข้มแข็งโดยมีวัดเป็นศูนย์กลางพัฒนาสุขภาวะด้วยแนวทาง ๕ส แบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน</p> <p>๒. การลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เพื่อให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ คณะสงฆ์และภาคีต่าง ๆ ประกอบด้วย มหาเถรสมาคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ ในการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ หอประชุมพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ตามมติที่ ๓๒๐/๒๕๖๑ เรื่อง ขอความเห็นชอบแนวทางการดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข สู่การปฏิบัติระดับจังหวัด</p>	<p>๑. มีนโยบาย และแผนการดำเนินการโครงการวัดประชา รัฐ สร้างสุข จำนวน ๑ แผนงานหลัก และกิจกรรมการพัฒนาตามหลัก ๕ส และหลักสัปปายะ ๗</p> <p>๒. การลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข จำนวน ๖องค์กร</p>

ปีงบประมาณ	กิจกรรมสำคัญ	ผลลัพธ์
๒๕๖๒	<p>๑. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขในระดับประเทศ เพื่อให้โครงการมีการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ คณะสงฆ์โดยเจ้าประคุณสมเด็จพระมหาวีรวงศ์ กรรมการมหาเถรสมาคม ประธานฝ่ายสาธารณูปการ ได้มีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงนโยบาย ยุทธศาสตร์และแนวปฏิบัติโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีผู้แทนจากส่วนงานต่าง ๆ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) เจ้าคณะจังหวัดและผู้แทน จำนวน ๑๒๐ รูป ๒) ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ๗๖ คน ๓) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๘๐ คน ๔) ผู้แทนมหาวิทยาลัยสงฆ์ ๒ แห่ง จำนวน ๖๕ รูป/คน ๕) ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ บุคคลที่สนใจและสื่อมวลชน จำนวน ๒๔ คน <p>๒. การขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขในระดับวัดและจังหวัด เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาวีรวงศ์ ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ มหาเถรสมาคม ได้มอบหมายให้พระธรรมรัตนารักษ์ ประธานอนุกรรมการโครงการฯ ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ในระดับวัดและระดับจังหวัด โดยความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จนเกิดแนวปฏิบัติ ๓-๕-๗-๙ วัดสวยด้วยความสุข ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การดำเนินการตาม ๓ พันธกิจ ๒) การให้หลัก ๕ส เป็นแนวปฏิบัติ ๓) การดำเนินการ ๗ ขั้นตอน ๔) การพัฒนา ๙ พื้นที่ในวัดและชุมชน 	<p>๑. พระสงฆ์และผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๓๖๕ รูป/คน ได้รับทราบและแนวปฏิบัติโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข</p> <p>๒. การประชุมชี้แจงเพื่อขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขในระดับจังหวัด ๔๘ จังหวัดและการมอบรางวัลวัดต้นแบบโครงการจำนวน ๒๑ วัด และ ๑ จังหวัด</p>

ปีงบประมาณ	กิจกรรมสำคัญ	ผลลัพธ์
๒๕๖๓	<p>การขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขในระดับวัดและจังหวัด เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีรวงศ์ ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ มหาเถรสมาคม ได้มอบหมายให้พระธรรมรัตนารักษ์ ประธานอนุกรรมการโครงการฯ ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ในระดับวัดและจังหวัด โดยความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ ๓-๕-๗-๙ วัดสวยด้วยความสุข ส่งเสริมการจับคู่วัดกับองค์กรในพื้นที่ และการยกระดับโครงการฯ ให้มีความเหมาะสมกับวัดที่เพิ่งเริ่มดำเนินการจนสามารถพัฒนาระบบการเข้าร่วมโครงการจำนวน ๔ ระดับ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> วัดมุ่งสู่มาตรฐาน วัดสร้างมาตรฐานระดับดี วัดสร้างมาตรฐานระดับดีเด่น วัดสร้างมาตรฐานระดับดีเยี่ยม 	<p>การจับคู่วัดกับองค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน ในพื้นที่เพื่อนำไปสู่การพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่สัปปายะรวมทั้งการมอบรางวัลวัดต้นแบบโครงการฯ ใน ๓ ระดับ คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระดับดี - ระดับดีเด่น - ระดับดีเยี่ยม
๒๕๖๔	<p>การขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขในระดับวัดและจังหวัด ส่งเสริมกิจกรรมเชิงพุทธ (การเจริญพระพุทธมนต์เฉลิมพระเกียรติ) เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีรวงศ์ ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ มหาเถรสมาคม ได้มอบหมายให้พระธรรมรัตนารักษ์ ประธานอนุกรรมการโครงการฯ ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ในระดับวัดและจังหวัดอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีการส่งเสริมการปฏิบัติตามหลัก ๓-๕-๗-๙ วัดสวยด้วยความสุข มีการดำเนินการผ่านระบบออนไลน์และการปฏิบัติในพื้นที่ โดยมีการส่งเสริมกิจกรรมเชิงพุทธ คือ การเจริญพระพุทธมนต์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา และการสร้างเครือข่ายโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขสู่สังคม และการช่วยเหลือบรรเทาผู้ได้รับผลกระทบจากโควิดเป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การจับคู่วัดกับองค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน - การเจริญพระพุทธมนต์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระพันปีหลวงฯ - การมอบรางวัลวัดต้นแบบโครงการฯ ใน ๓ ระดับ คือ - ระดับดี - ระดับดีเด่น - ระดับดีเยี่ยม

ปีงบประมาณ	กิจกรรมสำคัญ	ผลลัพธ์
๒๕๖๕	<p>การขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ มหาเถรสมาคม ได้มอบหมายให้พระธรรมรัตนารักษ์ ประธานอนุกรรมการโครงการฯ ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ มุ่งเน้นการติดตามประเมินผลการดำเนินการ โดยดำเนินการผ่านระบบออนไลน์และการปฏิบัติในพื้นที่เพื่อขยายผลสู่วัดให้ได้ระดับร้อยละ ๒๐ /ปีของวัดทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนากิจกรรม เช่น การพัฒนากิจกรรมหน้าบ้าน หน้ามอ การพัฒนาฐานข้อมูลของโครงการ และการผลิตสื่อสร้างสรรค์ เป็นต้น</p>	<p>วัดที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๒,๔๗๕ วัด หรือร้อยละ ๕๓.๑๕ (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ ต่อปี ของวัดทั่วประเทศ)</p>

๙.๔ กิจกรรมและนวัตกรรมสร้างสรรค์

๙.๔.๑ กิจกรรม ๕ส ภายในวัด ภายใต้โครงการมุ่งเน้นการนำหลัก ๕ส และหลักสัปปายะ ๗ มาประยุกต์ใช้ ดังนั้น คณะทำงานที่เกี่ยวข้องจึงได้พัฒนากิจกรรม ๕ ส เช่น การจัดการขยะ ของเสีย น้ำเสีย ห้องน้ำและบริเวณที่สกปรก โดยให้วัดและชุมชนได้มีการพัฒนาระบบการจัดการขยะของเสียและน้ำเสียภายในวัดและชุมชน

มีการคัดแยกขยะ ของเสีย การมีถังหรือภาชนะรองรับการทิ้งขยะของคนที่เข้ามาในวัดและพระภิกษุ-สามเณร รวมไปถึงการจัดการพื้นที่บำเพ็ญกุศล เช่น อุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ หรือพื้นที่ประกอบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ให้มีความสะอาด เหมาะสมต่อการบำเพ็ญกุศล ให้มีความเรียบง่ายเพื่อสร้างนิสัย ปลูกฝังศรัทธาและสร้างปัญญาตามหลักพระพุทธศาสนา

๙.๔.๒ กิจกรรมวัดสวยด้วยความสุขตามหลักสัปปายะ ในการพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพของวัด โครงการมุ่งเน้นการออกแบบผังแม่บทของวัด การจัดทำแผนพัฒนากายภาพของวัด เพื่อให้วัดมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่

และอาคารอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนและออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับปรุงภูมิทัศน์และการจัดการพื้นที่สีเขียว-พื้นที่สาธารณะ ลานจอดรถ โดยมุ่งเน้นการจัดการพื้นที่ทางกายภาพของวัดให้มีพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นสถานที่พักผ่อน เป็นสถานที่สัปปายะ และเป็นที่ทำกิจกรรมการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา

๙.๔.๓ กิจกรรมการจับคู่สู่การพัฒนา โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข มุ่งเน้นการจับคู่ความร่วมมือ

ระหว่างวัดกับภาครัฐ สถานศึกษา ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อร่วมกันพัฒนาวัดและชุมชนให้มีพื้นที่ทางกายภาพที่สวยงาม มีกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การพัฒนาหมู่บ้านให้มีกิจกรรม “หน้าบ้านหน้ามอง” ให้แต่วัดและบ้านมีการรักษาความสะอาดในพื้นที่หน้าบ้านเพิ่มพื้นที่สีเขียวและพื้นที่การเรียนรู้ของชุมชน

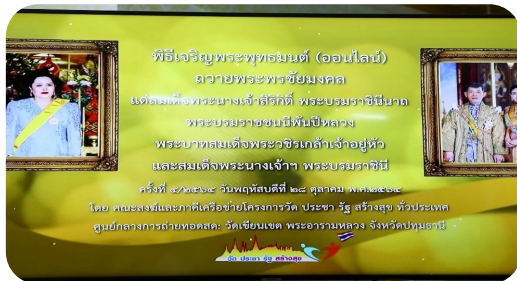
๙.๔.๔ กิจกรรม CSR วิถีพุทธ ที่ผ่านมาโครงการได้รับการยอมรับจากภาคธุรกิจเอกชนในพื้นที่ในการ

จับคู่และพัฒนาตามหลัก ๕ส และหลักสัปปายะ โดยมีการทำกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ร่วมกัน (Corporate Social Responsibility = CSR) ซึ่งกิจกรรม CSR วิถีพุทธนั้นมุ่งเน้นให้องค์กรธุรกิจดำเนินกิจการทางธุรกิจที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อองค์กรและสังคมโดยส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อ

ต่อการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทางการค้าและการลงทุนเพื่อชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่และการสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับชุมชน การเสริมสร้างรายได้ การเสริมสร้างกิจกรรมสุขภาพของคนในท้องถิ่น เป็นต้น โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับลักษณะของธุรกิจที่องค์กรดำเนินการและเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร ที่นอกเหนือจากการสนับสนุนกิจกรรมและงบประมาณไปสู่ชุมชนเพื่อภาพลักษณ์ขององค์กร กล่าวคือ CSR เป็นการดำเนินกิจกรรมภายในและภายนอกองค์กรธุรกิจที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมทั้งในระดับใกล้และไกล ด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรธุรกิจหรือทรัพยากรจากภายนอกองค์กร ในอันที่จะส่งเสริมความเข้มแข็งและการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข ซึ่งโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขได้สนับสนุนกิจกรรม CSR อย่างเหมาะสม

๙.๔.๕ กิจกรรมส่งเสริมจิตใจและปัญญา ก่อนการดำเนินการตามหลัก ๕ส ภายในวัดของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข คณะสงฆ์ ภาครัฐ และฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีการจัดกิจกรรมวิถิปุทธ เช่น การไหว้พระ สวดมนต์ และบรรยายธรรมพิเศษเพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการทำงาน โดยที่ผ่านมาได้มีการส่งเสริมกิจกรรมวิถิปุทธที่สำคัญ

คือ การเจริญพระพุทธมนต์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา ซึ่งการบูรณาการกิจกรรมวิถิปุทธกับโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข นั้นถือว่ามีความเหมาะสมและเป็นการพัฒนาทั้งกายภาพและจิตใจ

๙.๔.๖ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้วิถิปุทธ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข มุ่งส่งเสริมการมีจิตอาสาของคนในชุมชน เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยมีการจัดการพื้นที่วัดและชุมชนให้เป็นกิจกรรม

ส่งเสริมสุขภาวะด้านต่าง ๆ เช่น กิจกรรมลานวัด ลานกีฬา ลานวัฒนธรรม ลานกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด การจัดการสวนพุทธธรรม-สวนสมุนไพร-สวนสุขภาพ เป็นต้น เพื่อให้วัดและชุมชนเป็นที่เรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาและภูมิปัญญา รวมไปถึงการส่งเสริมประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง และประเพณีของแต่ละชุมชน เพื่อให้วัดเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมและการพัฒนาทางจิตวิญญาณและปัญญา

“วัด ประชา
รัฐ สร้าง
สุข”

๑๐. ผลการดำเนินงานของเครือข่าย

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในฐานะหน่วยงานที่สนองงานพระพุทธศาสนาได้มีนโยบายและบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข อย่างเหมาะสม โดยมีการมอบหมายให้บุคลากรร่วมดำเนินการตามโครงการ มีการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการขับเคลื่อนโครงการ และการติดตามประเมินผล โดยให้มีการทำงานร่วมกับคณะสงฆ์ในทุกจังหวัดและเข้าไปสนับสนุนกิจกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีทั้งภาครัฐและเอกชน จนนำไปสู่การดำเนินการที่เป็นรูปธรรม

ประชา รัฐ สร้างสุขฯ

ที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ หอประชุมพระมณฑล จังหวัดนครปฐม

วัด ประชา รัฐ สร้างสุขฯ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยงานแรกที่ได้รับริเริ่มโครงการวัดสร้างสุข (โครงการนำร่อง) ขึ้นในปี ๒๕๕๘ ก่อนที่จะส่งมอบกิจกรรมและโครงการในลักษณะของความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ทั้งคณะสงฆ์ ภาครัฐ และภาคเอกชน โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้นำหลักคิด ๕ ส ของสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทยญี่ปุ่นมาดำเนินการในระยะแรก ก่อนขยายผลสู่วัดและชุมชน ซึ่งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้จัดสรรงบประมาณในการขับเคลื่อนโครงการสู่สังคมไทย ทั้งในด้านการจัดทำชุดความรู้และกิจกรรมการพัฒนาตามโครงการ

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

แผนยุทธศาสตร์และแนวปฏิบัติ
โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข
พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕

คู่มือและแนวปฏิบัติโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

ค
พื้นที่จริง สู่วัดด้วยตัวเรา
เครื่องมือการทำงาน (๕ส)

คู่มือและแนวปฏิบัติ

ด
แนวปฏิบัติการทำงานพื้นที่

โครงการ
วัด ประชา รัฐ สร้างสุข

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ หอประชุมพุทธมณฑล

กรมพัฒนาชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชนได้สนับสนุนการดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ของมหาเถรสมาคม อันเป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่ที่สปปายะ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิตและเป็นศูนย์กลางของชุมชนตามวิถี ๕ ส ในแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา โดยให้บุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ขับเคลื่อนโครงการร่วมกับประชาชน ส่งเสริมจิตอาสา ส่งเสริมผู้นำชุมชนและองค์กรเครือข่ายในงานพัฒนาชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิม พระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ๒) เพื่อเป็นการสนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ของมหาเถรสมาคม เป้าหมายดำเนินการ ๓ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ การขยายผลการปลูกผักสวนครัวจากวัดสู่ชุมชนตามหลัก “บวร “ ทอดผ้าป่าพันธุ์ผัก การพัฒนาวัด และศาสนสถานต่าง ๆ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๗๖ จังหวัด ๘๗๘ อำเภอ ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑,๑๑๔ แห่ง

ระยะที่ ๒ สืบสานการพัฒนาจิตและปัญญา โดยหลักศาสนาเป็นแบบอย่างการปฏิบัติและสอนแนะชุมชนตามหลัก ๕ ส (สะอาด สดวก สอาด สร้างมาตรฐานและสร้างวินัย) ดำเนินการระหว่าง วันที่ ๑ กันยายน ถึง วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน ๔,๔๒๑ แห่ง

ระชา รัฐ สร้างสุขฯ

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ หอประชุมพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ระยะที่ ๓ บ้าน วัด รัฐ สานพลังพัฒนาต่อเนื่อง ส่งเสริมกิจกรรมความรู้คู่คุณธรรม จัดกิจกรรมสนับสนุนจิตอาสาพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่สัปปายะตลอดเวลา ตามแนวทางของการพัฒนาจิตใจและปัญญา เกิดจิตสำนึกและอาสาพัฒนาวัดและชุมชนตลอดทั้ง ๓ ระยะ ได้มีการขับเคลื่อนดำเนินงานบรรลุนิติบุคคล จำนวน ๒๑,๕๕๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๓ ของจำนวน ๔๑,๔๐๖ แห่งจากทั่วประเทศ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ กรมการพัฒนาชุมชนขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมกิจกรรมความรู้คู่คุณธรรม จัดกิจกรรมสนับสนุนจิตอาสา พัฒนาวัดให้เป็นสถานที่สัปปายะตลอดเวลา จึงได้กำหนดกรอบแนวทาง เพื่อขยายการดำเนินการให้ต่อเนื่องตามโครงการฯ กิจกรรม “หน้าบ้านนำมอง ในบ้านน่ายู่ คนอยู่ในบ้านน่ายรัก ล้อมรั้วด้วยผักสวนครัว สานพลังพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน” เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โดยให้ต้นแบบนำไปขยายผลสู่ครัวเรือน ชุมชน ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืนตามเป้าหมาย

รายงานผลการดำเนินการ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

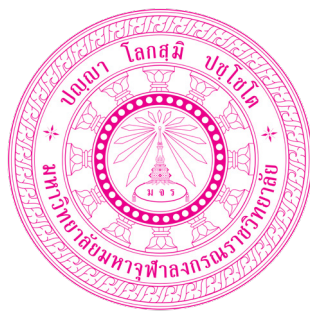
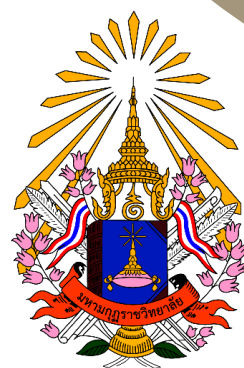
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข มีการดำเนินนโยบาย “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒ ศาสนสถาน” โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจับคู่กับศาสนสถานในพื้นที่นั้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาวัดและชุมชนตามหลัก ๕ส และให้มีการรายงานผลการดำเนินการให้กับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ ผลการดำเนินการพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศทั้งในระดับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการจับคู่วัดและศาสนสถาน รวม ๑๔,๒๗๔ แห่ง โดยแยกเป็นองค์กรที่จับคู่ศาสนสถานในศาสนาพุทธ จำนวน ๑๓,๗๓๐ แห่ง ศาสนสถานในศาสนาอิสลาม จำนวน ๕๒๔ แห่ง และจับคู่ศาสนสถานในศาสนาคริสต์ จำนวน ๒๐ แห่ง และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีศาสนสถานในพื้นที่จำนวน ๙๐ แห่ง ผลดังกล่าวทำให้โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขในพื้นที่ได้มีการทำกิจกรรม Big Cleaning day ร่วมกัน และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันไม่มีศาสนสถานในพื้นที่จำนวน ๙๐ แห่ง ผลดังกล่าวทำให้โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขในพื้นที่ได้มีการทำกิจกรรม Big Cleaning day ร่วมกัน และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ได้ดำเนินการพัฒนาชุดความรู้ แผนงาน กิจกรรม และกระบวนการตามโครงการ โดยมหาวิทยาลัยสงฆ์ได้มอบหมายให้บุคลากรร่วมดำเนินการในทุกระดับและเป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการทั่วประเทศ มีการนำแผนงานตามหลัก ๕ส และกิจกรรมของโครงการไปสู่การพัฒนาบัณฑิตนักศึกษา จำนวน ๒๐,๐๐๐ รูป/คน เพื่อเป็นฐานในการเรียนรู้และการพัฒนาสังคมไทยให้มีความสะอาด สวยงามและมีมาตรฐานในการดำเนินชีวิตต่อไป

รายงานผลการดำเนินการ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

วัดสวย
ด้วย
ความสุข

๑๑. วัดต้นแบบวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

วัดคูหาสวรรค์

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

วัดคูหาสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ตั้งอยู่ริมคูเมือง และกำแพงเมืองโบราณ เมืองพิษณุโลก ทิศตะวันตก หรือบริเวณสี่แยกประตูเมืองพิษณุโลก ก่อนถึงสะพานนเรศวร ข้ามแม่น้ำน่าน เป็นอารามที่มีสถานที่สำคัญควรค่าแก่การไปสักการบูชา เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตอีกแห่งหนึ่งของเมืองพิษณุโลก แผ่นดินศักดิ์สิทธิ์ ดินแดนประวัติศาสตร์ ธาณิมหาราชแห่งสยาม ดินแดนแห่งเรื่องราวของบรรพบุรุษคือ ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ประดิษฐานพระบรมรูป พระอิริยาบถประทับยืนทรงพระแสงดาบ และ ไม้คานค้ายพระนเรศวร อันศักดิ์สิทธิ์ ส่วนที่มาของ ไม้คานค้ายพระนเรศวร อันศักดิ์สิทธิ์ อัญเชิญมาจากไม้คานค้ายเก่า ที่ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงตั้งทัพที่ค่ายเมืองงาย จ.เชียงใหม่ ซึ่งถูกโจรลักขโมยไปจากวัด ถึง ๔ ครั้ง แต่ต้องประสบเหตุ หลายประการ อาทิ ตอนกลางคืน ได้ยินเสียงเหมือนคนกำลังต่อสู้กันด้วยอาวุธกันกึกก้อง จนนอนไม่หลับ หรือ ประสบอุบัติเหตุ จึงต้องนำไม้คานค้ายพระนเรศวร มาคืนวัดทุกครั้งไป นอกจากนี้แล้ว ภายในบริเวณวัดยังมีอาจารย์วิหารทรงไทย ซึ่งประดิษฐานรูปหล่อ หลวงปู่พันธ์ และพระครูปอน พระดีในดวงใจของชาวบ้านเมืองพิษณุโลก

“

วัดคูหาสวรรค์ สร้างขึ้นเป็นวัดนับตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. ๒๔๖๖ โดยมีหลวงพ่อพันธ์ เป็นผู้ดำเนินการและได้อยู่ปกครองวัดเป็นรูปแรก ชาวบ้านมักเรียกนามวัดนี้ว่า “วัดคู” ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๖ มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา วัดปีละประมาณ ๒๐ รูป ที่ผ่านมามีเจ้าอาวาสแล้วทั้งหมด ๖ รูป รูปปัจจุบันคือ พระครูสุปัญญาวิริฐ ซึ่งวัดคูหาสวรรค์ได้เข้าร่วมโครงการและมีการดำเนินการตามโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เป็นอย่างดี จนไปสู่การพัฒนาวัดที่มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม มีสถานที่จอดรถที่เป็นระเบียบ มีกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นระบบ และได้รับรางวัลดีเยี่ยมของภาคเหนือ ประจำปี ๒๕๖๓

”

วัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร

อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

วัดใหญ่อันเป็นที่ตั้งขององค์พระธาตุพนม ศาสนสถานอันศักดิ์สิทธิ์แห่งอีสานที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองทางพุทธศาสนาของนครพนมมาแต่โบราณกาล สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นเมื่อต้นพุทธกาลประมาณ พ.ศ.๘ ในสมัยอาณาจักรศรีโคตรบูรเจริญรุ่งเรือง ประดิษฐานอยู่บนภูเก้าพร้าวตั้งตระหง่านอยู่ริมฝั่งโขง เป็นสถานที่ครั้งหนึ่งพุทธองค์เคยเสด็จมาโปรดสัตว์น้อยใหญ่ตามตำนานอุรังคธาตุกล่าวถึง พระมหากัสสปะและพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ ได้นำพระอุรังคธาตุ (กระดูกส่วนหน้าอก) ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาจากชมพูทวีปและทำวพญาผู้ครองนครทั้ง ๕ เป็นประธานในการสร้างที่ประดิษฐานพระอุรังคธาตุอันเป็นที่ตั้งของพระธาตุพนมในปัจจุบัน

“

วัดพระธาตุพนมมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนานและมีประชาชนเข้ามาเยี่ยมชมและนมัสการจำนวนมาก ดังนั้น ทางวัดจึงได้มีการนำโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ มีการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้สวยงาม ควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้แบบการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา จนเป็นเหตุได้รับการยกย่องว่าเป็นพัฒนาตัวอย่างและได้รับรางวัลระดับดีเยี่ยมของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในปี ๒๕๖๓

”

วัดชมภูเวก

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

สร้างขึ้นโดยชาวมอญที่ลี้ภัยจากพม่าในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายประมาณ พ.ศ. ๒๓๐๐ ต่อมาพระสงฆ์จากเมืองมอญได้สร้างพระมูเตตา (เจดีย์แบบมอญ) เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปที่นำมาจากบ้านเกิดของตนและเป็นที่สักการบูชาสันนิษฐานว่าบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ด้วยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ต่อมามีการสร้างวัดชื่อวัดชมภูเวกหมายถึงขอสรรเสริญเนินสูงที่มีความวิเวก (เจียบสงบ) พระอุโบสถหลังเดิมทรงมหาอุดอยู่หลังเจดีย์ที่มีรูปแบบเดียวกับเจดีย์ที่เมืองหงสาวดีปลายผนังสอดเข้าเพื่อรับน้ำหนักแทนเสาด้านหน้ามีพาไลหน้าบันประดับปูนปั้นลายดอกพุดตานกลางดอกเป็นเครื่องถ้วยลายครามและเบญจรงค์ซุ้มประตูและหน้าต่างเป็นปูนปั้นลายพุกกษาบผนังทั้งสี่ด้านมีภาพจิตรกรรมสีฝุ่นผสมกาวตามแบบอยุธยาตอนกลางฝีมือช่างสกุลนนทบุรีในยุคนั้นแสดงเรื่องราวทศชาติชาดกและพุทธประวัติโดยมีรูปพระแม่ธรณีบีบมวยผมในท่วงท่าที่อ่อนช้อยงดงามอยู่ในซุ้มเรือนแก้วยอดแหลมได้รับการยกย่องว่าเป็นภาพแม่พระธรณีที่งดงามที่สุดภาพหนึ่งของเมืองไทย

โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

“

ในอุโบสถหลังใหม่เป็นที่ประดิษฐานพระประธานศิลปะสุโขทัยและพระพุทธรูปยืนอีก ๒ องค์ วัดแห่งนี้ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ วัดชมภูเวกได้เข้าร่วมโครงการและพัฒนากิจกรรมโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขได้อย่าง ดีเยี่ยม มีการพัฒนาปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของวัด ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ทางพระพุทธ ศาสนาและภูมิปัญญาในระดับที่ดีมาก รวมทั้งการส่งเสริมกิจกรรมวิถีพุทธในการพัฒนาวัด และชุมชน โดยได้รับรางวัลระดับดีเยี่ยมของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในภาคกลาง ประจำปี ๒๕๖๓

”

วัดนาทวี

อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

วัดนาทวี เป็นวัดเก่าแก่และสำคัญที่สุดของอำเภอนี้ สร้างขึ้นใน พ.ศ.2360 สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 เพื่อแทนที่วัดนาหว้า ซึ่งถูกเผาทำลายไปในสมัยสงครามเมื่อครั้งต้นกรุงรัตนโกสินทร์ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำวัดคือ หลวงพ่อโต เป็นพระพุทธรูปโบราณปางมารวิชัย สร้างในสมัยอยุธยา มีหน้าตักกว้าง 2.20 เมตร ทำจากปูนปั้นฝีมือช่างท้องถิ่น ชาวบ้านนับถือว่ามีคุณศักดิ์สิทธิ์และมีปาฏิหาริย์ที่เล่าขานเป็นตำนานมากมายจนเป็นที่พึ่งทางใจของประชาชนในพื้นที่มายาวนาน เล่ากันว่า เมื่อชาวบ้านแถบนาทวีและใกล้เคียง เกิดเรื่องข้าวของหายหรือถูกโจรลักขโมยวัวควาย จะเดินทางมากราบไหว้บนบานหลวงพ่อโต ขอให้ได้สิ่งของหรือสัตว์เลี้ยงกลับคืน ซึ่งส่วนมากมักจะคืนกลับมาเป็นที่น่าอัศจรรย์ อีกสิ่งหนึ่งที่น่าสนใจคือ “แหวนพุทธดำรง” รูปทรงคล้ายแหวนมีขนาดใหญ่ทำด้วยหยก แต่ความจริงมีใช้แหวนหากเป็นกำไลโบราณที่ทำจากหินคานะเลียนหรือหินนำโชค ซึ่งจุดพบที่ท้องนาในอำเภอนาทวี ชาวบ้านที่จุดพบได้นำมาถวายให้กับวัดนาทวี

“

วัดนาทวีมีกิจกรรมตามโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ได้ดีมาก มีการพัฒนาพื้นที่ของวัดให้สวยงาม เป็นที่สถานที่สัปปายะและแหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาและความหลากหลายทางวัฒนธรรม เนื่องจากมีพื้นที่ใกล้เคียงกับชุมชนมุสลิมที่มีการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีของชุมชนจนทำให้ได้รับรางวัลดีเยี่ยมของโครงการวัด ประชา รัฐ ในปี ๒๕๖๓

”

“พลัง บวร”

ภาคผนวก

บันทึกข้อตกลง (MOU)

ว่าด้วยความร่วมมือดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข : พัฒนาวัดด้วยแนวทาง ๕ส ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม
ระหว่าง

มหาเถรสมาคม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ทำขึ้น ณ หอประชุมพุทธมณฑล ตำบลศาลายา
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ระหว่าง

๑. กรรมการมหาเถรสมาคม ประธานปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ด้านสาธารณูปการ
เป็นประธาน
๒. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้หมายถึง
“มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”
๓. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้หมายถึง
“มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย”
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้หมายถึง
“สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ”
๕. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้หมายถึง “กรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น”
๖. ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงนี้
หมายถึง “สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ”

ทุกฝ่ายได้ตกลงทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ
สร้างสุข : พัฒนาวัดด้วยแนวทาง ๕ส ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม เพื่อการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ รวมถึง
กิจกรรมเชิงพุทธ โดยจะก่อให้เกิดความเชื่อมโยงและสัมพันธภาพที่ดีที่เกิดขึ้นระหว่างวัดกับชุมชน ทำให้พระ
มีสุขภาพแข็งแรง วัดมีความมั่นคง ชุมชนมีความเข้มแข็ง สืบไป

๑. ขอบเขตของบันทึกข้อตกลงการดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขฯ

ทุกฝ่ายมีข้อตกลงร่วมกัน ดังนี้

๑.๑ มหาเถรสมาคม

- ๑) มอบนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ

/ ๑.๒ มหาวิทยาลัย....

๑.๒ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

- ๑) การติดต่อประสานงานกับคณะสงฆ์ หน่วยงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเข้าร่วมโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขฯ
- ๒) มอบหมายให้บุคลากร ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ
- ๓) ดำเนินการจับคู่วัดและองค์กรที่เลี้ยงเพื่อร่วมกันพัฒนาวัดตามแนวทางพระราชรัฐด้วยหลักการ ๕ส
- ๔) นำผลการดำเนินโครงการฯ ไปใช้ประโยชน์ โดยการเผยแพร่หลักการพัฒนาวัดด้วยหลัก ๕ส และผลการดำเนินโครงการผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานหรือเอกสารวิชาการต่าง ๆ

๑.๓ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

- ๑) สนับสนุนข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับวัดทั่วประเทศ
- ๒) การติดต่อประสานงานกับคณะสงฆ์ หน่วยงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเข้าร่วมโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขฯ
- ๓) คัดเลือกวัดที่มีความเหมาะสมเข้าร่วมโครงการฯ
- ๔) นำผลการดำเนินโครงการฯ ไปใช้ประโยชน์ โดยการเผยแพร่หลักการพัฒนาวัดด้วยหลัก ๕ส และผลการดำเนินโครงการผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานหรือเอกสารวิชาการต่าง ๆ

๑.๔ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- ๑) การติดต่อประสานงานหน่วยงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเข้าร่วมโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขฯ
- ๒) มอบหมายหน่วยงานส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับวัดและชุมชนพัฒนาวัดตามแนวทาง ๕ส
- ๓) นำผลการดำเนินโครงการฯ ไปใช้ประโยชน์ โดยการเผยแพร่หลักการพัฒนาวัดด้วยหลัก ๕ส ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน หรือเอกสารวิชาการต่าง ๆ

๑.๕ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

- ๑) สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุขฯ
- ๒) มอบหมายให้บุคลากร ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

๒. การสิ้นสุดของบันทึกข้อตกลง การพัฒนาระบบฐานข้อมูลวัดทั่วประเทศ

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป และอาจขยายความร่วมมือได้อีกตามความประสงค์ร่วมกันของทุกฝ่าย หากมีความประสงค์จะทำการแก้ไขข้อตกลงดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากทุกฝ่าย โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร

บันทึกข้อตกลงนี้ จัดทำขึ้นเจตนาดี มีข้อความถูกต้องตรงกัน ทุกฝ่ายได้อ่านทำความเข้าใจตามข้อตกลงโดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและให้หน่วยงานทุกฝ่ายเก็บไว้เป็นหลักฐานคนละฉบับ

/ ลงนาม....

ลงนาม เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ หอประชุมพุทธมณฑล สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

(ลงชื่อ).....
(พระพรหมมณี)

ประธานคณะทำงานปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาฝ่ายสาธารณูปการ

(ลงชื่อ).....
(พระพรหมบัณฑิต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(ลงชื่อ).....
(พระเทพบัณฑิต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(ลงชื่อ).....
(พันตำรวจโท พงศ์พร พรหมณ์เสน่ห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

(ลงชื่อ).....
(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(ลงชื่อ).....
(ดร.สุปรีดา อุดลยานนท์)

ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

คำสั่ง ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคม

ที่ ๑ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ส่วนกลาง

เพื่อให้การดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข อันเป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่สัปปายะ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต และเป็นศูนย์กลางของชุมชนตามวิถี ๕ส ในแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุวัตถุประสงค์แห่งการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ (๔) แห่งระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของมหาเถรสมาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ยกเลิกคำสั่งที่ ๒/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข (สร้างสัปปายะด้วยวิถี ๕ส) ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๓ และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ของคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ส่วนกลาง ประกอบด้วย

๑. เจ้าคณะหนทุกหน	ทั้ง ๒ ฝ่าย	ที่ปรึกษา
๒. พระธรรมรัตนฆราวาส	วัดเขยันทต จังหวัดปทุมธานี	ประธานอนุกรรมการ
๓. พระเทพเสนาบดี	วัดกวีศราราม จังหวัดลพบุรี	รองประธานอนุกรรมการ
๔. พระเทพวัชรเมธี	วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพมหานคร	รองประธานอนุกรรมการ
๕. พระเทพปัญญาโมลี	วัดประจักษ์โยธี จังหวัดพังงา	อนุกรรมการ
๖. พระเทพสุวรรณเมธี	วัดสุวรรณาราม กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๗. พระราชวินัยมุนี	วัดบวรวิญญู จังหวัดนนทบุรี	อนุกรรมการ
๘. พระศรีวิสุทธิกวี	วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๙. พระมงคลมธธาวัฒน์	วัดเครือวัลย์ กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๑๐. พระปัญญาภรณ์มุนี	วัดชลประทานรังสฤษดิ์ จังหวัดนนทบุรี	อนุกรรมการ
๑๑. พระสิทธิธรรมวิเทศ	วัดสระเกศ กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๑๒. พระอุดมบัณฑิต	วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๑๓. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย		อนุกรรมการ
๑๔. อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย		อนุกรรมการ
๑๕. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย		อนุกรรมการ
๑๖. อธิบดีกรมการปกครองหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย		อนุกรรมการ
๑๗. อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย		อนุกรรมการ
๑๘. อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย		อนุกรรมการ

๑๙. ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนสถาน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒๒. อนุกรรมการและเลขานุการ โครงการวัด ประชา รัฐ ระดับหนทุกหน	อนุกรรมการ
๒๓. พระสุธีรัตนบัณฑิต วัดสุทธิวาราม กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๔. พระมหาชุตีภัก อภินนโท วัดสังเวชวิศยาราม กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. พระครูศรีธีธัญญากรณ์ วัดเขียนเขต จังหวัดปทุมธานี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๖. นายองอาจ ธรรมนิทา	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำแผนพัฒนาโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข และประสานงานเพื่อขออนุมัติงบประมาณอุดหนุนจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
๒. กำหนดแผนปฏิบัติงานในการดำเนินการงาน กำกับดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อให้การดำเนินการโครงการฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุผลตามวัตถุประสงค์
๓. สนับสนุน ส่งเสริม เร่งรัด ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการโครงการฯ ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. รวบรวม สรุปผล และรายงานผลการดำเนินการเสนอประธานฝ่ายสาธารณูปการ
๕. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ประธานฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคม มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

(สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า)

กรรมการมหาเถรสมาคม

ประธานคณะกรรมการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

ฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคม

คำสั่ง ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคม

ที่ ๑/๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ประจำหนกลาง

เพื่อให้การดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข อันเป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่สัปปายะ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต และเป็นศูนย์กลางของชุมชนตามวิถี ๕ส ในแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุมิติวัตถุประสงค์แห่งการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ (๔) แห่งระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของมหาเถรสมาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ยกเลิกคำสั่งที่ ๒/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข (สร้างสัปปายะด้วยวิถี ๕ส) ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๓ และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ของคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ประจำหนกลาง ประกอบด้วย

๑. เจ้าคณะภาคทุกภาค ทั้ง ๒ ฝ่าย ในหนกลาง		ที่ปรึกษา
๒. พระธรรมวชิรญาณ	วัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร	ประธานอนุกรรมการ
๓. พระเทพสุวรรธมฺณี	วัดตันสน จังหวัดอ่างทอง	รองประธานอนุกรรมการ
๔. พระเทพมงคลโสภณ	วัดเสนาสนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	รองประธานอนุกรรมการ
๕. เจ้าคณะจังหวัดทุกจังหวัด	ในหนกลางทั้ง ๒ ฝ่าย	อนุกรรมการ
๖. พระราชปริยัติโมลี	วัดสารนาถธรรมาราม จังหวัดระยอง	อนุกรรมการ
๗. พระราชสารโสภณ	วัดชัยมงคล จังหวัดชลบุรี	อนุกรรมการ
๘. พระราชรัตนวิสุทธิ	วัดกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	อนุกรรมการ
๙. พระราชกิตติเมธี	วัดเขียนเขต จังหวัดปทุมธานี	อนุกรรมการ
๑๐. พระราชสุวัฒนภรณ์	วัดพิบูลทอง จังหวัดสิงห์บุรี	อนุกรรมการ
๑๑. พระสุนทรธรรมภาณ	วัดพระพุทธแสงธรรม จังหวัดสระบุรี	อนุกรรมการ
๑๒. พระเมธีวราภรณ์	วัดพินัญเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	อนุกรรมการ
๑๓. พระสุธีวราภรณ์	วัดพระบรมธาตุ จังหวัดชัยนาท	อนุกรรมการ
๑๔. พระอุดมสิทธินายก	วัดบางอ้อยช้าง จังหวัดนนทบุรี	อนุกรรมการ
๑๕. พระครูวิบูลเจติยานุรักษ์	วัดดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี	อนุกรรมการ
๑๖. พระศรีวินยาภรณ์	วัดอาวุธวิกสิตาราม กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการและเลขานุการ

๑๗. พระครูพนมมงคลวิศิษฐ์ วัดอุทยาน จังหวัดนนทบุรี
๑๘. เลขานุการเจ้าคณะภาคทุกภาค ทั้ง ๒ ฝ่าย ในหนกลาง

อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีหน้าที่ดังนี้

๑. กำหนดแผนปฏิบัติงานในการดำเนินการงาน กำกับดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อให้การดำเนินการโครงการฯ ในระดับหนกลางเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุผลตามวัตถุประสงค์
๒. สนับสนุน ส่งเสริม เร่งรัด ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการโครงการฯ ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. รวบรวม สรุปผล และรายงานผลการดำเนินการเสนอประธานฝ่ายสาธารณูปการ
๔. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ประธานฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคมมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

(สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า)

กรรมการมหาเถรสมาคม

ประธานคณะกรรมการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

ฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคม

คำสั่ง ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคม

ที่ ๑/๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ประจำปีหนือ

เพื่อให้การดำเนินการโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข อันเป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่สัปปายะ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต และเป็นศูนย์กลางของชุมชนตามวิถี ๕ส ในแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์แห่งการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ (๔) แห่งระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของมหาเถรสมาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ยกเลิกคำสั่งที่ ๒/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข(สร้างสัปปายะด้วยวิถี ๕ส) ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๓ และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ของคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ประจำปีหนือ ประกอบด้วย

๑. เจ้าคณะภาคทุกภาค ทั้ง ๒ ฝ่าย ในหนือ		ที่ปรึกษา
๒. พระเทพเวที	วัดสังเวชวิศยาราม กรุงเทพมหานคร	ประธานอนุกรรมการ
๓. พระเทพปริยัติเมธี	วัดนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์	รองประธานอนุกรรมการ
๔. พระราชปริยัติบัณฑิต	วัดสนธิ์ประหาราม จังหวัดเพชรบูรณ์	รองประธานอนุกรรมการ
๕. เจ้าคณะจังหวัดจังหวัด ทั้ง ๒ ฝ่าย ในหนือ		อนุกรรมการ
๖. พระเทพสิงหราชจารย์	วัดพระสิงห์ จังหวัดเชียงใหม่	อนุกรรมการ
๗. พระราชวชิรเมธี	วัดพระบรมธาตุ จังหวัดกำแพงเพชร	อนุกรรมการ
๘. พระราชปริยัติ	วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา	อนุกรรมการ
๙. พระราชวิสุทธิญาณ	วัดป่าดาราภิรมย์ จังหวัดเชียงใหม่	อนุกรรมการ
๑๐. พระราชสิทธิเวที	วัดท่าหลวง จังหวัดพิจิตร	อนุกรรมการ
๑๑. พระราชรัตนสุธี	วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก	อนุกรรมการ
๑๒. พระราชรัตนเวที	วัดวรนาถบรรพต จังหวัดนครสวรรค์	อนุกรรมการ
๑๓. พระประสิทธิศีลคุณ	วัดโคกพลู จังหวัดตาก	อนุกรรมการ
๑๔. พระศรีพัชโรดม	วัดมหาธาตุ จังหวัดเพชรบูรณ์	อนุกรรมการ
๑๕. พระวินัยสาทร	วัดพระแท่นศิลาอาสน์ จังหวัดอุดรดิษฐ์	อนุกรรมการ
๑๖. พระโกศยเจติยารักษ์	วัดพระธาตุช่อแฮ จังหวัดแพร่	อนุกรรมการ
๑๗. พระภาวนาโกศลเถร	วัดมงคลธรรมกายาราม จังหวัดเชียงราย	อนุกรรมการ
๑๘. พระครูอดุลธรรมสาร	วัดป่าบนเนิน จังหวัดสุโขทัย	อนุกรรมการ

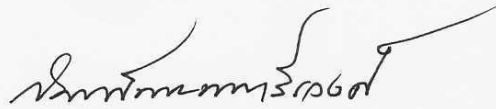
๑๙. พระชยานันทมุนี	วัดพระธาตุแช่แห้ง จังหวัดน่าน	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๐. พระครูสิริธรรมบัณฑิต	วัดมิ่งเมืองมูล จังหวัดลำปาง	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. พระครูสิริสุตานุยุต	วัดป่าเหว จังหวัดลำพูน	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. เลขานุการเจ้าคณะภาคทุกภาค	ทั้ง ๒ ฝ่าย ในหนังสือ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีหน้าที่ดังนี้

๑. กำหนดแผนปฏิบัติงานในการดำเนินงาน กำกับดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อให้การดำเนินการโครงการฯ ในระดับทงหนือเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุผลตามวัตถุประสงค์
๒. สนับสนุน ส่งเสริม เร่งรัด ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการโครงการฯ ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. รวบรวม สรุปผล และรายงานผลการดำเนินการเสนอประธานฝ่ายสาธารณูปการ
๔. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ประธานฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคมมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

(สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า)

กรรมการมหาเถรสมาคม

ประธานคณะกรรมการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

ฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคม

คำสั่ง ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคม

ที่ ๑/๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

เพื่อให้การดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข อันเป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่สัปปายะ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต และเป็นศูนย์กลางของชุมชนตามวิถี ๕ส ในแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุวัตถุประสงค์แห่งการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ (๔) แห่งระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของมหาเถรสมาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ยกเลิกคำสั่งที่ ๒/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข (สร้างสัปปายะด้วยวิถี ๕ส) ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๓ และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ของคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ประกอบด้วย

๑. เจ้าคณะภาค	ทุกภาค ทั้ง ๒ ฝ่าย ในหน้าวันออก	ที่ปรึกษา
๒. พระเทพวรมนี	วัดพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม	ประธานอนุกรรมการ
๓. พระเทพวิสุทธิคุณ	วัดหนองกุ้ง จังหวัดขอนแก่น	รองประธานอนุกรรมการ
๔. พระเทพสารเมธี	วัดประชานิยม จังหวัดกาฬสินธุ์	รองประธานอนุกรรมการ
๕. เจ้าคณะจังหวัดทุกจังหวัด	ทั้ง ๒ ฝ่าย ในหน้าวันออก	อนุกรรมการ
๖. พระเทพวิสุทธิญาณโสภณ	วัดเขาสาลาอตุลฐานะจาร์ จังหวัดสุรินทร์	อนุกรรมการ
๗. พระราชรัตนโมลี	วัดศรีบุญเรือง จังหวัดมุกดาหาร	อนุกรรมการ
๘. พระราชสารโกศล	วัดโพธิสมภรณ์ จังหวัดอุดรธานี	อนุกรรมการ
๙. พระราชวิมลโมลี	วัดศาลาลอย จังหวัดสุรินทร์	อนุกรรมการ
๑๐. พระศรีปริยัติธาดา	วัดโพธิ์น้อย จังหวัดบุรีรัมย์	อนุกรรมการ
๑๑. พระพิศาลศึกษากร	วัดศรีโพธิ์มาลัย จังหวัดปราจีนบุรี	อนุกรรมการ
๑๒. พระอุดมปัญญาภรณ์	วัดอัมพวัน จังหวัดยโสธร	อนุกรรมการ
๑๓. พระศรีญาณวงศ์	วัดศรีชมภูองค์ตั้ง จังหวัดหนองคาย	อนุกรรมการ
๑๔. พระสีหราชสมาจารมุนี	วัดพระนารายณ์มหาราช จังหวัดนครราชสีมา	อนุกรรมการ
๑๕. พระสิริรัตนเมธี	วัดโพนชัย จังหวัดเลย	อนุกรรมการ
๑๖. พระโสภณพัฒนบัณฑิต	วัดธาตุ จังหวัดขอนแก่น	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๗. พระครูปริยัติธรรมวงศ์	วัดหนองแวง จังหวัดขอนแก่น	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘. พระครูปริยัติโพธิสุนทร	วัดอุดมธานี จังหวัดนครนายก	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๙. พระครูวิสุทธิธีรคุณ วัดศรีจันทร์ จังหวัดขอนแก่น

อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒๐. เลขานุการเจ้าคณะภาคทุกภาค ในหนตวันออก ทั้ง ๒ ฝ่าย

อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีหน้าที่ดังนี้

๑. กำหนดแผนปฏิบัติงานในการดำเนินงาน กำกับดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อให้การดำเนินการโครงการฯ ในระดับหนตวันออกเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุผลตามวัตถุประสงค์
๒. สนับสนุน ส่งเสริม เร่งรัด ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการโครงการฯ ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. รวบรวม สรุปผล และรายงานผลการดำเนินการเสนอประธานฝ่ายสาธารณูปการ
๔. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ประธานฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคมมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

(สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า)

กรรมการมหาเถรสมาคม

ประธานคณะกรรมการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

ฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคม

คำสั่ง ประธานคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคม

ที่ ๑/๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ประจำปี

เพื่อให้การดำเนินการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข อันเป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่สัปปายะ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต และเป็นศูนย์กลางของชุมชนตามวิถี ๕ส ในแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุมิติวัตถุประสงค์แห่งการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ (๔) แห่งระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยกรรมการฝ่ายต่างๆของมหาเถรสมาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ยกเลิกคำสั่งที่ ๓/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ประจำปี ลงวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ของคณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ ประจำปี ๒๕๖๔ ประกอบด้วย

๑. เจ้าคณะภาคทุกภาค ในหนใต้ ทั้ง ๒ ฝ่าย		ที่ปรึกษา
๒. พระธรรมวิมลโมลี	วัดไตรธรรมาราม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ประธานอนุกรรมการ
๓. พระเทพกิตติเวที	วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม กรุงเทพมหานคร	รองประธานอนุกรรมการ
๔. พระเทพสิทธิมนี	วัดดุสิตาราม กรุงเทพมหานคร	รองประธานอนุกรรมการ
๕. พระเทพวชิรากร	วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ จังหวัดกระบี่	รองประธานอนุกรรมการ
๖. พระราชวรสาร	วัดกะพังสุรินทร์ จังหวัดตรัง	อนุกรรมการ
๗. พระราชปัญญามณี	วัดเวฬุวัน จังหวัดยะลา	อนุกรรมการ
๘. พระราชสุทธีวิมล	วัดกระปี่น้อย จังหวัดกระบี่	อนุกรรมการ
๙. พระราชปริยัติเวที	วัดมุ่มป้อม จังหวัดนครศรีธรรมราช	อนุกรรมการ
๑๐. พระราชวิจิตรปฏิภาณ	วัดราชบูรณะ จังหวัดชุมพร	อนุกรรมการ
๑๑. พระราชวรเวที	วัดโคกสมาณคุณ จังหวัดสงขลา	อนุกรรมการ
๑๒. พระสิริจริยาลังการ	วัดตานีนรสโมสร จังหวัดปัตตานี	อนุกรรมการ
๑๓. พระระณังคมนีวงศ์	วัดสุวรรณคีรีวิหาร จังหวัดระนอง	อนุกรรมการ
๑๔. พระศรีธรรมประสาธน์	วัดจรรย์าราม จังหวัดพัทลุง	อนุกรรมการ
๑๕. พระประสาธน์สารโสภณ	วัดควนกะไหล จังหวัดพังงา	อนุกรรมการ
๑๖. พระประสิทธิโสภณ	วัดประสิทธิชัย จังหวัดตรัง	อนุกรรมการ

๑๗. พระโสภณคุณาธาร	วัดทองดีประชาราม จังหวัดนราธิวาส	อนุกรรมการ
๑๘. พระภาวนาธรรมภาสิรม วิ.	วัดสามัคคีธรรม จังหวัดพังงา	อนุกรรมการ
๑๙. พระครูปริยัตยาภิรม	วัดพัฒนาราม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	อนุกรรมการ
๒๐. พระครูเมตตาภิรม	วัดมงคลนิมิตร จังหวัดภูเก็ต	อนุกรรมการ
๒๑. พระครูสิริธรรมภิรม	วัดพระมหาธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช	อนุกรรมการ
๒๒. พระมหาคสิ จารุวิโส	วัดควนกาหลง จังหวัดสตูล	อนุกรรมการ
๒๓. พระมหาปรีชา จกกวโร	วัดขันเงิน จังหวัดชุมพร	อนุกรรมการ
๒๔. พระมหากรกฎ เขมปญโญ	วัดพุทธาธิวาส จังหวัดยะลา	อนุกรรมการ
๒๕. พระครูปลัดวชิระวัฒน์	วัดคูหาสวรรค์ จังหวัดพัทลุง	อนุกรรมการ
๒๖. พระมหาบุญช่วย ปคุโณ	วัดแจ้ง จังหวัดนครศรีธรรมราช	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๗. เลขาธิการเจ้าคณะภาคทุกภาค ทั้ง ๒ ฝ่าย ในหนใต้		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๘. พระครูปลัดญาณพล ญาณปญโญ	วัดมหาธาตุวชิรมงคล จังหวัดกระบี่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙. พระปลัดพิเชษฐ ฐานุตโร	วัดไตรธรรมาราม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐. ดร.ญาณพนธ์ ตรีพรวรยุตต์		อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดแผนปฏิบัติงานในการดำเนินการงาน กำกับดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อให้การดำเนินการโครงการฯ ในระดับหนใต้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุผลตามวัตถุประสงค์
 ๒. สนับสนุน ส่งเสริม เร่งรัด ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการโครงการฯ ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ
 ๓. รวบรวม สรุปผล และรายงานผลการดำเนินการเสนอประธานฝ่ายสาธารณูปการ
 ๔. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ประธานฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคมมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

(สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า)

กรรมการมหาเถรสมาคม

ประธานคณะกรรมการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

ฝ่ายสาธารณูปการ ของมหาเถรสมาคม

ติดต่อประสานงานโครงการ

สำนักงานโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม เลขที่ ๒ ถนนเฟื่องนคร แขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

วัดเขียนเขต (พระอารามหลวง) ถนน รังสิต-นครนายก ตำบลบึงยี่โถ อำเภोधัญบุรี ปทุมธานี ๑๒๑๓๐

โทรศัพท์ ๐๒-๕๓๓-๑๑๒๐-๑ โทรสาร ๐๒-๕๙๐-๘๗๖๘

เว็บไซต์ www.wat3579.com

<https://www.facebook.com/wat3579>

ประสานงานโครงการ

๑) พระสุธีรัตนบัณฑิต (สุทิตย์ อาภากรโร)

วัดสุทธิวาราม ถนนเจริญกรุง แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๒

โทร ๐๘๙-๖๖๙-๑๖๐๐

Suthito@gmail.com

๒) พระครูศรีธัญญาภรณ์

วัดเขียนเขต (พระอารามหลวง) ถนน รังสิต-นครนายก ตำบลบึงยี่โถ อำเภोधัญบุรี ปทุมธานี

๑๒๑๓๐

โทรศัพท์ ๐๒-๕๓๓-๑๑๒๐-๑ โทรสาร ๐๒-๕๙๐-๘๗๖๘

๓) พระมหาชุตีภักดิ์ อภินนุโท โทร ๐๘๙-๐๑๙-๙๖๖๗

สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อาคารสำนักหอสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ ชั้น 3

เลขที่ ๗๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

chutipak_1@hotmail.com

“โครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข”

